บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มหนองยายพิมพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญตามลำคับ ดังนี้

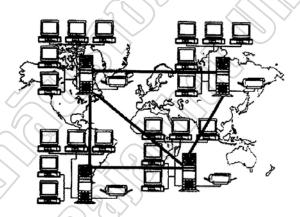
- 1. อินเทอร์เน็ต
  - 1.1 ความหมายของอินเทอร์เน็ต
  - 1.2 ความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต
  - 1.3 หน้าที่และความสำคัญของอินเทอร์เน็ต
  - 1.4 อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย
  - 1.5 การติดตั้งและการใช้งาน
  - 1.6 ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต
  - 1.7 โทษของอินเทอร์เน็ต
- 2. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต
  - 2.1 ความหมายของพฤติกรรม
  - 2.2 ลักษณะของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต
    - 2.2.1 ด้านการบริหารเวลา
    - 2.2.2 ค้านการรับรู้
    - 2.2.3 ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว
    - 2.2.4 ค้านสภาพแวคล้อมทางสังคม
  - 2.3 โรกติดอินเทอร์เน็ต
  - 2.4 แนวทางป้องกันและแก้ไขโรคติดอินเทอร์เน็ต
- 3. บทบาทของอินเทอร์เน็คเพื่อการศึกษา
  - 3.1 การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้
  - 3.2 อินเทอร์เน็ตกับบทบาทการเรียนการสอนของครูและนักเรียน
- 4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

อินเทอร์เน็ต

"อินเทอร์เน็ต" มาจากคำว่า International Network เป็นเครือข่ายของการสื่อสารข้อมูล ขนาดใหญ่ อันประกอบด้วยเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนมาก เชื่อมโยงแหล่งข้อมูลจากองค์กร ต่าง ๆ ทั่วโลกเข้าด้วยกัน ซึ่งอินเทอร์เน็ตที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (จักรนาท นาคทอง. 2548: 20)

ความหมายของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต (Internet) คือ เครือข่ายของคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่าย คอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าด้วยกัน โดยอาศัยเครือข่ายโทรคมนาคมเป็นตัวเชื่อมเครือข่าย ภายใต้ มาตรฐานการเชื่อมโยงด้วยโปรโตคอลเดียวกันคือ TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol) เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องในอินเทอร์เน็ตสามารถสื่อสารระหว่างกันได้ นับว่าเป็นเครือข่ายที่กว้างขวางที่สุดในปัจจุบัน เนื่องจากมีผู้นิยมใช้โปรโตคอลอินเทอร์เน็ตจาก ทั่วโลกมากที่สุด ดังภาพประกอบ 1 (จักรนาท นาคทอง. 2548:21)

ภาพประกอบ 1 มาตรฐานการเชื่อมโยงโปรโตคอลเดียวกัน TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol)

อินเทอร์เน็ตจึงมีรูปแบบคล้ายกับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ระบบ WAN แต่มีโครงสร้างการ ทำงานที่แตกต่างกันมากพอสมควร เนื่องจากระบบ WAN เป็นเครือข่ายที่ถูกสร้างโคยองค์กร ๆ เคียวหรือกลุ่มองค์กร เพื่อวัตถุประสงค์ด้านใดด้านหนึ่ง และมีผู้ดูแลระบบที่รับผิคชอบแน่นอน แต่อินเทอร์เน็ตจะเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างคอมพิวเตอร์นับล้าน ๆ เครื่องแบบไม่ถาวรขึ้นอยู่กับ เวลานั้น ๆ ว่าใครค้องการเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตบ้าง ใครจะติดต่อสื่อสารกับใครก็ได้ จึงทำให้ ระบบอินเทอร์เน็ตไม่มีผู้ใดรับผิดชอบหรือดูแลทั้งระบบ (จักรนาท นาคทอง. 2548: 21) อินเทอร์เน็ต (Internet) คือ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก อินเทอร์เน็ต มักจะถูกเรียกสั้น ๆ ว่า "เดอะเน็ต" (The Net) บางครั้งกี่หมายความรวมถึงทางด่วนข้อมูล (Information Superhighway) หรือ ใชเบอร์สเปซ (Cyberspace) ด้วย อินเทอร์เน็ตประกอบด้วย เครือข่ายคอมพิวเตอร์มากมายหลายพันเครือข่ายต่อเชื่อมโยงกันทั่วโลก เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารกัน โดยแต่ละเครือข่าย (Network) จะถูกต่อย่อยรวมกันด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์มากมาย รัฐบาลของแต่ละประเทศ บริษัทหรือองค์กรแต่ละองค์กร ที่อยู่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะเป็น ผู้รับผิดชอบดูแลรักษาเครือข่ายของตนเอง และไม่มีองค์กรใดเป็นเจ้าของหรือควบคุมเครือข่าย อินเทอร์เน็ต รวมทั้งไม่มีการออกกฎข้อบังคับจากรัฐบาลใด มีแต่เพียงหลักข้อตกลงในการใช้เพียง เล็กน้อยเท่านั้น (มหาวิทยาลัยพายัพ. 2548 : 2)

อินเทอร์เน็ต เป็นกลุ่มเครือข่ายย่อยคอมพิวเตอร์ที่ต่อเชื่อมเข้าด้วยกันภายใต้มาตรฐาน การสื่อสาร (Protocal) เคียวกันอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมถึงกัน โดยใช้ โปรโตคอลทีซีพี หรือ ไอพี (TCP/IP) สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต จะมีที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ประจำตัว เพื่อใช้รับส่งจดหมายกับผู้ใช้อื่น ๆ ทั่วโลก หรือขอสนทนาแบบออนไลน์กับผู้ใช้อื่นด้วยการพิมพ์ ข้อความผ่านแป้นพิมพ์ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถอ่านข่าวจากกระคานข่าว ซึ่งผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่ว โลกส่งมากและขอถ่ายโอนโปรแกรมจากศูนย์บริการเครือข่ายโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ นอกจากนี้ ยังมีบริการค้นหาข้อมูลโดยขอเชื่อมต่อไปยังคอมพิวเตอร์ที่อาจอยู่ในต่างประเทศ อินเทอร์เน็ตเป็น บริการที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมง ตามความต้องการ (สมนึก กีรีโด และคนอื่นๆ. 2540:1)

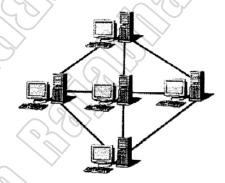
กล่าวโดยสรุป อินเทอร์เน็ต (Internet) นั้นย่อมาจากคำว่า "International Network" หรือ "Inter Connection Network" ซึ่งหมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูล ร่วมกัน โดยอาศัยตัวเชื่อมเครือข่ายภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงเดียวกัน นั่นก็คือ TCP/IP Protocol ซึ่งเป็นข้อกำหนดวิธีการติดต่อสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์ในระบบเครือข่าย ซึ่ง โปรโตคอลนี้จะช่วยให้คอมพิวเตอร์ที่มีฮาร์ดแวร์ที่แตกต่างกันสามารถติดต่อถึงกันได้ การที่มี ระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้สามารถเคลื่อนย้ายข่าวสารข้อมูลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งได้ โดยไม่ จำกัดระยะทาง ส่งข้อมูลได้หลายรูปแบบ ทั้งข้อความตัวหนังสือ ภาพ และเสียง โดยอาศัย เครือข่ายโทรคมนาคมเป็น ตัวเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนับเป็นอภิระบบเครือข่ายที่ยิ่งใหญ่ มาก มีเครื่องคอมพิวเตอร์หลายล้านเครื่องทั่วโลกเชื่อมต่อกับระบบ ทำให้คนในโลกทุกชาติ ทุกภาษาสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ โดยไม่ต้องเดินทางไป โลกทั้งโลกเปรียบเสมือนเป็นบ้าน หนึ่งที่ทุกคนในบ้านสามารถพูดคุยกันได้ตลอด 24 ชั่วโมง ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย แต่เกิด ประโยชน์ต่อสังคมโลกปัจจุบันมาก

ความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นเทลโนโลยีสารสนเทศที่ถือกำเนิดเมื่อประมาณ 40 ปีที่แล้ว ถือกำเนิด ขึ้นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ.2512 โดยองค์กรทางทหารของสหรัฐอเมริกา ชื่อว่า ยู.เอส.ดีเฟนซ์ ดีพาร์ทเมนท์ (U.S. Defence Department) เป็นผู้คิดค้นระบบขึ้นมา มีวัตถุ ประสงค์ คือ เพื่อให้มีระบบเครือข่ายที่ไม่มีวันตายแม้จะมีสงคราม ระบบการสื่อสารถูกทำลาย หรือตัดขาด แต่ระบบเครือข่ายแบบนี้ยังทำงานได้ ซึ่งระบบคังกล่าวจะใช้วิธีการส่งข้อมูลในรูป ของคลื่นไมโครเวฟ ฝ่ายวิจัยขององค์กรจึงได้จัดตั้งระบบเน็ตเวิร์กขึ้นมา เรียกว่า ARPAnet ย่อมา จากคำว่า Advance Research Project Agency net ซึ่งประสบความสำเร็จและได้รับความนิยมใน หมู่ของหน่วยงานทหาร องค์กร รัฐบาล และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นอย่างมาก คังภาพประกอบ 2 - 3 (จักรนาท นาลทอง, 2548 : 23)

ภาพประกอบ 2 ระบบเครือข่ายแบบเคิม

ภาพประกอบ 3 ระบบเครื่อข่ายแบบใหม่ที่ติดต่อกันได้อย่างอิสระ

การเชื่อมต้อในภาพแรกแบบเดิม ถ้าระบบเครือข่ายถูกตัดขาด ระบบก็จะเสียหายและทำ ให้การเชื่อมต่อขาคออกจากกัน แต่ในเครือข่ายแบบใหม่ แม้ว่าระบบเครือข่ายหนึ่งถูกตัดขาด เครือข่ายก็ยังคำเนินไปได้ไม่เสียหาย เพราะโคยตัวระบบก็หาช่องทางอื่นเชื่อมโยงกันจนได้ (สรพงษ์ อุนนาภิรักษ์. 2543 : 1-2) ในระยะแรก เมื่อ ARPAnet ประสบความสำเร็จ ก็มืองค์กรมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ความสนใจเข้ามาร่วมในโครงข่ายมากขึ้น โดยเน้นการรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail) ระหว่างกันเป็นหลัก ต่อมาก็ได้ขยายการบริการไปถึงการส่งแฟ้มข้อมูลข่าวสารและส่งข่าวสาร ความรู้ทั่วไป แต่ไม่ได้ใช้ในเชิงพาณิชย์ เน้นการให้บริการด้านวิชาการเป็นหลัก ปี พ.ศ. 2523 คนทั่วไปเริ่มสนใจอินเทอร์เน็ตมากขึ้น มีการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในเชิงพาณิชย์ มีการทำธุรกิจ บนอินเทอร์เน็ต บริษัท ห้างร้านต่าง ๆ เข้าร่วมเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากขึ้น (วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. 2550:1)

หน้าที่และความสำคัญของอินเทอร์เน็ต

การสื่อสารในยุกปัจจุบันที่กล่าวขานกันว่า เป็นยุกไร้พรมแดนนั้น การที่ได้เข้าถึงกลุ่ม เป้าหมายจำนวนมาก ๆ ได้ในเวลาอันรวดเร็ว และใช้ต้นทุนในการลงทุนต่ำ เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา ของทุกหน่วยงาน และอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าวได้ จึง เป็นความจำเป็นที่ทุกคนต้องให้ความสนใจและปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่นี้ เพื่อจะได้ใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าวอย่างเต็มที่ อินเทอร์เน็ต ถือเป็นระบบเครือข่าคอมพิวเตอร์ สากลที่เชื่อมต่อเข้าด้วยกัน ภายใต้มาตรฐานการสื่อสารเดียวกัน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารและ สืบค้นสารสนเทศจากเครือข่ายต่าง ๆ ทั่วโลก ดังนั้น อินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งรวมสารสนเทศจาก ทุกมุมโลก ทุกสาขาวิชา ทุกด้าน ทั้งบันเทิงและวิชาการ ตลอดจนการประกอบธุรกิจต่าง ๆ (เจริญศรี ศรีสุรภานนท์. 2538:3)

เหตุผลสำคัญที่ทำให้อินเทอร์เน็ตได้รับความบิยมแพร่หลาย คือ (พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์. 2539 : 27)

- การสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต ไม่จำกัดระบบปฏิบัติการของเครื่องคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ที่ต่างระบบปฏิบัติการกันถึสามารถติดต่อสื่อสารกันได้
- อินเทอร์เน็ตไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของระยะทาง ไม่ว่าจะอยู่ภายในอาคารเคียวกัน ห่างถันคนละทวีป ข้อมูลก็สามารถส่งผ่านถึงกันได้
- 3. อินเทอร์เน็ตไม่จำกัครูปแบบของข้อมูล ซึ่งมีได้ทั้งข้อมูลที่เป็นข้อความอย่างเคียว หรืออาจมีภาพประกอบรวมไปถึงข้อมูลชนิคมัลดิมีเคีย คือ มีทั้งภาพเคลื่อนไหวและมีเสียง ประกอบด้วย คำอื่นที่ใช้ในความหมายเคียวกับอินเทอร์เน็ต คือ Information Superhighway และCyberspace

กล่าวโดยสรุป หน้าที่และความสำคัญของอินเทอร์เน็ต มีความสำคัญต่อผู้ใช้ในการ ติดต่อในด้านต่าง ๆ ทำให้อินเทอร์เน็ตได้รับความแพร่หลายอย่างมาก ซึ่งความสำคัญของ อินเทอร์เน็ตสามารถทำให้สื่อสารไม่จำกัด ทั้งในเรื่องของระยะทาง ไม่จำกัดรูปแบบของข้อมูลทำ ให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกสบายเป็นอย่างยิ่ง

อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ประเทศไทยมีเครื่อข่ายที่เชื่อมต่อเข้าอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 โดยความร่วมมือ ของ 3 สถาบัน คือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบัเทคโนโลยี แห่งเอเชีย (AIT) ในระยะแรกสถาบัน AIT ทำหน้าที่เป็น Gateway ที่เชื่อมต่อกับต่างประเทศ ต่อมาใน พ.ศ. 2535 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงเปลี่ยนมาเป็น Gateway เพิ่มอีกแห่ง ส่วนศูนย์ เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (NETTEC) ในช่วงดันจะใช้ Gateway ของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ต่อมาจึงแยกออกมาเชื่อมต่อเอง ใช้ชื่อว่า ไทยสาร โดยในช่วงดัน การให้บริการจะ บริการจำกัดอยู่ในวงการศึกษาเท่านั้น ต่อมา พ.ศ. 2537 ได้มีการอนุญาตให้มีบริการเชิงพาณิชย์ขึ้น เริ่มโดยบริษัทเคเอสซี คอมเมอเชียล อินเทอร์เน็ต (โดยมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ) และไทยสารของ NETTEC ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตประเทศไทย ให้บริการทั้งในเชิงของการ ศึกษาวิจัยและเชิงพาณิชย์ ส่วนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังคงให้บริการเฉพาะในวงการศึกษาและ วิจัยเท่านั้น (เจริญศรี ศรีสุรกานนท์. 2538:3)

การพัฒนาเครือข่ายในประเทศไทย ได้เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่สมัยที่ประเทศยังไม่มีอุปกรณ์ ขั้นพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการสร้างเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้เลย ความแพร่หลายของโทรศัพท์อยู่ ในระดับต่ำ ความรู้ทางเทคโนโลยีด้านนี้ยังมีน้อย และคอมพิวเตอร์ก็ยังมีราคาแพงมาก แต่ถึง กระนั้นวิสวกรไทยจำนวนหนึ่ง ก็สามารถสร้างเครือข่ายคอมพิวเตอร์สำหรับวิชาการขึ้นมาได้ใน พ.ส. 2529 โดยอาศัยเงินทุนจำนวนเล็กน้อย และความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคจากประเทศ ออสเตรเลีย โดยเริ่มจากการใช้ซอฟต์แวร์ UUCP/IP ผ่านโปรโตคอล X2 และต่อมาใน พ.ส. 2525 จึงค่อย ๆ เปลี่ยนมาใช้โปรโตคอล TCP/IP สาเหตุหลักที่สามารถพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ อย่างเต็มที่ในยุคนั้นเป็นเพราะว่าเศรษฐกิจของไทยเจริญเติบโตเร็วมากในช่วง พ.ส. 2533 นอกจากนั้นยังได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางจากทั้งทางภาคเอกชน และองค์การต่างประเทศ ปัจจุบันการใช้อินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมมากขึ้นในประเทศไทย โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ โดยที่ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือถ่ายทอดข้อมูลความรู้ของนักวิชาการเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือ สื่อสารและโอกาสในการประกอบธุรกิจชิ้นใหม่ของคนไทยทั่ว ๆ ไปอีกด้วย (จักรนาท นาคทอง. 2548: 25)

ขณะนี้เครือข่ายคอมพิวเตอร์วิชาการของไทยได้เจริญรุดหน้าไปมาก จนครอบคลุมเกือบ ทุกมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยในประเทศแล้ว โรงเรียนและมหาวิทยาลัยจำนวนมากเริ่มหันมาใช้ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อในการเรียนการสอน รัฐบาลเองยังมีแผนที่จะลงทุนพัฒนากิจการและบุคลากร ค้านสารสนเทศ (Information Technology) โดยจะปรับปรุงและพัฒนาอุปกรณ์ โทรคมนาคม พื้นฐานและระบบการศึกษาของชาติให้มีความสอดคล้องกับการใช้สื่อสารสนเทศมากขึ้น ปัจจุบัน ประเทศไทยมีบริษัทบริการอินเทอร์เน็ตทั้งหมด 16 ราย และมีความเร็วของวงจรเชื่อมไปยัง อินเทอร์เน็ตทั้งหมดรวมกว่า 30 Mbps บริษัทใหญ่ 3 รายได้แก่ บริษัทอินเทอร์เน็ตประเทศไทย บริษัทเลเอสซี คอมเน็ต (KSC Comnet) และบริษัทล็อกอิน โฟ (Loxinfo) อินเทอร์เน็ตประเทศไทย ซึ่งขณะนี้มีสถานภาพเป็นรัฐวิสาหกิจ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2538 โดยมีผู้ถือหุ้นหลักสามหน่วยงาน ได้แก่ การสื่อสารแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยและสำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ซึ่งเป็นนิติบุคคลของเนคเทคโดยารสื่อสารแห่ง ประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ถือหุ้นคนละ 33 % ส่วน สวทช. ถืออยู่ 34% และเนื่องจากเป็นครั้งแรกที่รัฐวิสาหกิจร่วมกันตั้งบริษัทเชิงพาณิชย์ขึ้น จึงต้องได้รับการ อนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเสียก่อน บริษัทอินเทอร์เน็ตประเทศไทยเริ่มให้บริการ โดยเช่าสายครึ่ง วงจรขนาด 512 Kbps ไปยังบริษัท UUNET ซึ่งขณะนั้นนับว่าเป็นสายขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย อินเทอร์เน็ตประเทศไทยใช้ระบบคอมพิวเตอร์และรูปแบบการให้บริการเช่นเดียวกับบริการ อินเทอร์เน็ตไทยสาร(Thaisarn Internet Service) (สีรินทร์ ปาลศรี และคนอื่นๆ, 2542 : 33)

การติดตั้งและการใช้งาน

ในการใช้งานอินเทอร์เน็ตจะต้องมีการติดตั้งโปรแกรมเพื่อให้ผู้ใช้งานได้ใช้งานบน อินเทอร์เน็ตได้อย่างสะควก เช่น โปรแกรมเกี่ยวกับการรับส่งอีเมล์ โปรแกรมเกี่ยวกับ เวิลค์ ไวด์ เว็บ โปรแกรมเกี่ยวกับห้องสนทนา เป็นค้น

อีเมล์ (E – mail)

อีเมล์ คือ บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic) มีความสามารถเหนือจคหมาย แต่ส่งผ่านในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแทน การบริการขนอินเทอร์เน็ตตัวแรกที่พูดข้ามกันได้ก็คือ "จคหมายอิเล็กทรอนิกส์" หรือที่มักเรียกกันสั้น ๆ ว่า "อีเมล์" (E-mail) ซึ่งย่อมาจากคำเต็มว่า Electronic Mail คือ การส่งข้อความจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งเหมือนกับการส่งจดหมาย ต่างกันก็ตรงที่การส่งอีเมล์ส่งผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แทนที่จะไปหย่อนลงคู้ไปรษณีย์ เบบการ ส่งจดหมายปกติ จุดเค่นของการส่งอีเมล์มีอยู่หลายอย่าง เช่น สามารถติดไฟล์ไปกับตัวอีเมล์ก็ได้ ซึ่งไฟล์ที่ติดนั้นอาจจะเป็นไฟล์ภาพ ไฟล์โปรแกรมหรือไฟล์ข้อมูลก็ได้ ข้อดีอีกอย่างหนึ่งก็คือ ทันทีที่ส่งอีเมล์ไป มันจะวิ่งไปยังปลายทางทันที ไม่ว่าปลายทางจะอยู่ห่างจากด้นทางเพียงแก่ไม่กี่ เสาไฟฟ้าหรือจะถึงครึ่งโลกก็ตาม จุดนี้ทำให้ผู้ที่ต้องติดต่อกับบุคคลอื่นในต่างประเทศ นิยมที่จะ ใช้การติดต่อผ่านอีเมล์ เนื่องจากว่าสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง ประหยัด มีนักวิเคราะห์ หลายท่านคาดการณ์ว่าต่อไปนามบัตรของ นักธุรกิจทั้งหลายจะต้องมีที่อยู่อีเมล์กันทุกคน ที่สำคัญ ยังสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ต่าง ๆ ได้โดยผ่านทางอีเมล์

ส่วนประกอบของอีเมล์ (E – mail) มีดังนี้ ชื่อและที่อยู่ของผู้รับ ชื่อและที่อยู่ของ ผู้ส่ง วันเวลา สำเนาถึงผู้อื่น หัวเรื่องจดหมาย การส่งอีเมล์มักจะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และสามารถพิมพ์ภาษาไทยในตัวอีเมล์ได้เลย (พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์, 2539 : 83–85)

เวิลด์ ไวด์ เว็บ (World Wide Web)

เวิลด์ ไวด์ เว็บ (World Wide Web) บริการข่าวสารทางหน้าเอกสารอินเทอร์เน็ต (เว็บเพจ) มีรูปแบบเหมือนกับสิ่งพิมพ์อื่น ๆ หรือเครือข่ายใยแมงมุม เหตุที่เรียกชื่อนี้เพราะว่าเป็น ลักษณะของการเชื่อมโยงข้อมูล จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเรื่อย ๆ เวิลด์ไวด์เว็บ เป็นบริการที่ได้รับ ความนิยมมากที่สุด แต่มีข้อดีคือตัวอักษรในเว็บเพจสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บเพจอื่น ๆ ได้ ทำให้ การค้นหาข้อมูลทำได้โดยง่ายและยังสามารถเผยแพร่ข้อมูลได้ทั่วโลกทันทีในราคาถูก ในการ เรียกดูเว็บไซค์ด้องอาศัยโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ที่ได้รับความนิยมใช้ในปัจจุบัน เช่น โปรแกรม Internet Explorer (IE) Netscape Navigator สำหรับการใช้งานอินเทอร์เน็ตในลักษณะเวิลด์ ไวด์ เว็บ (World Wide Web) (พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์. 2539: 133) ได้แก่

- 1. FTP (File Transfer Protocol) คือ บริการไฟล์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต สามารถ จะนำไฟล์มาจากอินเทอร์เน็ตได้โดยตรง ทำให้สามารถนำไฟล์เกมใหม่ ๆ หรือไฟล์รูปภาพจากที่ ต่าง ๆ ทั่วโลกมายังคอมพิวเตอร์ของเราได้ทันที
- 2. กลุ่มข่าว (Newsgroup) ถือแหล่งแลกเปลี่ยนข่าวสาร ผู้ที่มีคำถามจะฝาก คำถามไว้ในกลุ่มข่าวและมีผู้ที่มีความรู้มาตอบคำถามให้
- 3. ค้นหาข้อมูล (Search Engine) เนื่องจากข้อมูลในอินเทอร์เน็ตมีมากมาย จนยากที่จะค้นหา จึงค้องใช้ค้นหาข้อมูล (Search Engine) ช่วยค้นหาข้อมูล
- โทรศัพท์และโทรภาพเทกโนโลชีในปัจจุบันทำให้เราสามารถพูดคุยผ่าน อินเทอร์เน็ตสามารถใช้แทนโทรศัพท์แฟกซ์และโทรศัพท์ที่มีภาพได้โดยไม่ต้องเสียค่าบริการ
- องค์กรของรัฐและหน่วยงานต่างๆ ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐและหน่วยงาน ต่าง ๆ เปิดเว็บไซด์ขึ้นมาเพื่อบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน
- 6. อินเทอร์เน็ตชื่อปปิ้ง มีการรับการจ่ายเงินเป็นบัตรเกรคิต โดยกรอก แบบฟอร์มในการซื้อสินค้า จากนั้นกรอกหมายเลขบัตรเกรคิต ซึ่งจะมีวิธีการเลือกส่งสินค้า และ จะมีการหักเงินในบัญชีธนาคารจากการกรอกหมายเลขบัตรเกรคิต
- 7. เดินทางท่องเที่ยว ถ้าอยากทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง แหล่งท่องเที่ยว ฯลฯ ก็มีบริการบนอินเทอร์เน็ต หาข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านเครือข่ายทำได้อย่างสะดวก และที่ สำคัญสามารถทราบข้อมูลท่องเที่ยวในต่างแดนได้อย่างทันท่วงทีที่มีการปรับเปลี่ยน และสามารถ สืบกันข้อมูลลึกลงไปเกี่ยวกับประเทศ ประชากร ฯลฯ มาเป็นวิทยาทานอีกด้วย (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. 2544 : 134)

แชท (Chat)

ห้องสนทนา (Chat Room) คือ การสนทนาออนไลน์อีกประเภทหนึ่ง ที่มีการส่ง ข้อความสั้น ๆ ถึงกัน การเข้าไปสนทนาจำเป็นต้องเข้าไปในเว็บไซค์ที่ให้บริการห้องสนทนา เช่น www.sanook.com, www.pantip.com เป็นต้น (สมนึก คีรีโต และคนอื่นๆ, 2540:140)

IRC (Internet Chat) เป็นแหล่งพบปะพูดคุยในอินเทอร์เน็ต เราสามารถคุยโต้ตอบ กับผู้อื่นได้ทันที โดยการพิมพ์ข้อความ การที่ผู้คนใน IRC ได้นัดพบปะและพูดคุยกันเป็นประจำ ทำให้บางท่านเรียก IRC ว่าสภากาแฟในอินเทอร์เน็ต

กล่าวโดยสรุป การติดดั้งและการใช้งานของอินเทอร์เน็ต มีหลายประเภทด้วยกัน คือในด้านของอีเมล์ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการส่งข้อมูล ซึ่งใช้ เวลาสั้นกว่าการส่งข้อมูลแบบอื่น ในส่วนของ เวิลด์ ไวด์ เว็บ คือ บริการข่าวสารที่เป็นเครือข่ายที่ สามารถค้นหาข้อมูลได้สะดวกและมีอยู่มากมาย ในส่วนของแชท เป็นการสนทนาที่มีการส่ง ข้อความสั้น ๆ พบปะพูดคุยกัน

ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต

ตามที่กล่าวมาแล้วว่า อินเทอร์เน็ต ลือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ครอบคลุมไปทั่วโลก พร้อมกับมีข้อมูลมหาศาลทุกประเภท ให้เราค้นคว้า และรับส่งข้อมูล ไปมาระหว่างกันได้ ในตอนนี้จะขอยกตัวอย่างประโยชน์ ของการใช้งานอินเทอร์เน็ตด้านต่าง ๆ ให้เห็นพอสังเขป ในค้านการศึกษาเราต่อเข้ากับอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นคว้าหาข้อมูลได้ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางวิชาการ จากที่ต่าง ๆ ซึ่งในกรณีนี้ อินเทอร์เน็ต จะทำหน้าที่เหมือนห้องสมุคขนาดยักษ์ ส่งข้อมูลที่เรา ต้องการ มาให้ถึงบนคอมพิวเตอร์ที่บ้านหรือที่ทำงานของเรา ไม่ก็วินาทีจากแหล่งข้อมูลทั่วโลกไม่ ว่าจะเป็นข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิสวกรรม สิลปกรรม สังคมศาสตร์ กฎหมาย (จักรนาท นาลทอง. 2548: 27)

อีกส่วนที่เกี่ยวข้องกันก็คือ ประโยชน์การรับส่งข่าวสาร ผู้ใช้ที่ต่อเข้ากับอินเทอร์เน็ต สามารถรับส่งจดหมายอิเด็กทรอนิกส์หรืออีเมด์ (E-mail) กับผู้ใช้คนอื่น ๆ ทั่วโถกในเวลาอัน รวดเร็วได้โดยค่าใช้จ่ายต่ำมาก นอกจากนี้ยังอาจส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แฟ้มข้อมูล รูปภาพ ข้อมูลแบบมัลดิมีเดียที่เป็นภาพและเสียงได้อีกด้วย สำหรับด้านธุรกิจและ การค้า ช่วยในการซื้อขายสินค้าผ่านคอมพิวเตอร์ สามารถเลือกคูสินค้า พร้อมคุณสมบัติผ่าน ขอคอมพิวเตอร์ สั่งชื้อและจ่ายเงินด้วยบัตรเครดิตได้ทันที ซึ่งนับว่าเป็นความสะควกสบายและ รวดเร็วมาก สินค้ามีจำหน่าย ทุกประเภทเหมือนห้างสรรพสินค้าทีเดียว

นอกจากนี้ ผู้ใช้ ที่เป็นบริษัท หรือองค์กรต่าง ๆ ก็สามารถเปิดให้บริการ หรือ สนับสนุนลูกค้าของตน ผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น การตอบคำถาม หรือข้อสงสัยต่าง ๆ ให้คำแนะนำ รวมถึงข่าวสารใหม่ ๆ แก่ลูกค้าได้ ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตที่ผู้ใช้กันมากที่สุดอีกอย่างหนึ่ง คือ ความบันเทิง และการพักผ่อนหย่อนใจหรือสันทนาการ เช่น เลือกอ่านวารสารต่าง ๆ ผ่าน อินเทอร์เน็ต ที่เรียกว่า แมกกาซีน (Magazine) แบบออนไลน์ (Online) รวมถึงหนังสือพิมพ์ และ ข่าวสารอื่น ๆ โดยมีภาพประกอบบนจอคอมพิวเตอร์เหมือนกับหนังสือที่เราดูอยู่ทุกวัน ซึ่ง สามารถสรุปประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตได้ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยราชกัฏธนบุรี. 2550: 2)

- 1. เป็นแหล่งค้นคว้าหาข้อมูลได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลใด เปรียบเสมือนระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตจะทำหน้าที่เสมือนเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่
  - 2. นักเรียนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตติดต่อกับสถานศึกษาทั้งของตนเอง และอื่น ๆ
  - 3. เผยแพร่ผลงานวิชาการต่าง ๆ ได้กว้างไกล
  - 4. เป็นแหล่งสอบถาม ปรึกษาปัญหาด้านต่างๆ
  - คิดต่อสื่อสารกันได้ทั่วโลกในราคาถูก
  - 6. หาเพื่อนใหม่ทางอินเทอร์เน็ต
  - 7. คูตัวอย่างหนัง ฟังเพลงทางอินเทอร์เน็ต
  - 8. มีเกมสนุก ๆ เพื่อการพักผ่อน
  - 9. ข้อมูล ข่าวสารในอินเทอร์เน็ตจะทันสมัยอยู่เสมอ
  - 10. เผยแพร่ข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต
  - 11. สั่งซื้อสินค้า อาหารทางอินเทอร์เน็ต
  - 12. จัดทำแคตาลี่อกอิเล็กทรอนิกส์
  - 13. การให้คำแนะนำ สอบถามปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ลูกค้า
  - 14. แจกจ่ายตัวโปรแกรมทดลองใช้ (Shareware) หรือแจกฟรี (Freeware)

กล่าวโดยสรุป ประโยชน์ของอื่นเทอร์เน็ต สามารถใช้สืบค้นข้อมูลได้ในแง่ของงาน วิชาการและเพื่อความเพลิดเพลิน เปรียบเสมือนห้องสมุดขนาดใหญ่ที่เราสามารถสืบค้นด้วยตนเอง ได้ตลอดเวลา และยังมีการบริการค้านธุรกิจ โดยผ่านทางอินเทอร์เน็ต

โทษของอินเทอร์เน็ต

ในค้านมืด อินเทอร์เน็ตก็ได้สร้างผลกระทบต่อมวลชนเช่นกัน ความสามารถในการเป็น สื่อในการถ่ายเททรัพยากรทางปัญญาจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง อาจทำให้มันถูกใช้ในการก่อ อาชญากรรม และการก่อการร้ายได้ง่ายขึ้น อาชญากรสามารถที่จะเจาะเข้าไปหาข้อมูลเพื่อ แสวงหาประโยชน์จากความลับในทางการค้า หรือเข้าไปขโมยเงินซึ่งอยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ได้ ง่ายอาชญากรจะมีความรู้มากขึ้น เพราะสามารถหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตได้ง่าย ตัวอย่างเช่น ข้อมูลการทำระเบิดซึ่งเขียนวิธีทำไว้อย่างละเอียดบนเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งที่ต่อกับเว็บ (WEB) นักก่อการร้ายในปัจจุบันใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในการประสานงานการวางระเบิดทั่ว โลก ข้อมูลต่าง ๆ สามารถลูกส่งไปยังหน่วยปฏิบัติการต่าง ๆ ของผู้ก่อการร้ายอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การเดินทางของข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ยังได้คุกคามต่อ วัฒนธรรมของชนในหลายพื้นที่ ที่ข้อมูลภายนอกอาจเป็นสิ่งค้องห้าม ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ ภาพโป็และเปลือยซึ่งถือเป็นเรื่องแสนจะธรรมดาสำหรับประเทศในเขตยุโรปเหนือแต่เป็นสิ่ง ต้องห้ามในประเทศอาหรับ หรือแม้แต่ประเทศเราเอง โทษของอินเทอร์เน็ตมี ดังนี้ (พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์. 2539: 216)

- 1. อินเทอร์เน็ตเป็นระบบอิสระ ไม่มีเจ้าของ ทำให้การควบคุมกระทำได้ยาก
- 2. มีข้อมูลที่มีผลเสียแพร่อยู่ปริมาณมาก
- 3. ไม่มีระบบจัดการข้อมูลที่ดี ทำให้การค้นหากระทำได้ไม่ดีเท่าที่ควร
- 4. เติบโตเร็วเกินไป
- 5. ข้อมูลบางอย่างอาจไม่จริง ต้องดูให้ดีเสียก่อน
- 6. อาจถูกหลอกลวง กลั่นแกล้งจากเพื่อนใหม่
- 7. ถ้าเล่นอินเทอร์เน็ตมากเกินไปอาจเสียการเรียนได้
- 8. ข้อมูลบางอย่างก็ไม่เหมาะกับเด็ก ๆ
- 9. ขณะที่ใช้อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์จะใช้งานไม่ได้

มุมมืดของอินเทอร์เน็ต อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อประเภทหนึ่ง ที่มีข้อพิเศษที่แตกต่างกันคือ เป็นสื่อที่ควบคุม ได้ยาก เรียกได้ว่า "ข้อมูลวิ่งแบบไร้พรมแคนอย่างแท้งริง" เพราะสามารถ เชื่อมต่อได้อย่างไร้พรมแคน ถ้าข้อมูลดีก็ดีไปแต่ถ้าข้อมูลนั้นไม่สร้างสรรค์และมุ่งทำลายจะมี ผลกระทบตามมา ซึ่งภัยในมุมมิดของอินเทอร์เน็ต ได้แก่ การแสดงออกและการมีกิจกรรมทาง เพศบนอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันมีเว็บไซค์จำนวนมากที่มีข้อมูลทั้งข้อความและภาพ และไฟล์วิดีโอ คลิปที่เข้าขั้นลามกอนาจาร นอกจากนี้ยังถึงขั้นขายอุปกรณ์ทางเพศ และยิ่งกว่านั้นมีแม้กระทั่ง แนะนำการเที่ยวช่องโสเภฉีในประเทศต่าง ๆ และถ้าคนใช้อินเทอร์เน็ตยังเป็นเยาวชนที่มีระดับ ความรับผิดชอบ และการตัดสิบใจถูกผิดเรื่องนี้ที่ยังไม่ดีพอต้องเกิดปัญหาตามมาแน่นอน (สมนึก คีรีโต และคนอื่นๆ, 2540: 143)

ดาบสองคมของความรู้ (อวิชชา) การหาความรู้ในอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ดีแต่บางครั้ง นำไปใช้ประโยชน์ในทางเสียหายต่อประเทศชาติ อาชญากรรมไฮเทคสวรรค์ของแฮกเกอร์ "การก่ออาชญากรรมบนอินเทอร์เน็ต" มีรูปแบบใหม่ ๆ ในการก่ออาชญากรรม เช่น การขโมย รหัสบัตรเครดิตไปถลุงการใช้เงินผ่านออนไลน์ โดยมีแฮกเกอร์เจาะระบบเข้าไปที่ธนาคารแล้ว ขโมยหมายเลขบัตรเครดิตและข้อมูลอื่น ๆ อีกมากมาย "การสร้างไวรัสคอมพิวเตอร์" มีการทดลอง สร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เสมือนมีชีวิตขึ้นมา และที่สำคัญก่อกวนระบบจึงขนานนามว่า "ไวรัสคอมพิวเตอร์" ทำให้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งหมดทำงานไม่ได้ซึ่งสร้างความเสียหาย มากมายให้กับองค์กรนั้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2544 : 21)

การควบคุมของผู้ปกครอง คือการคูแลจากผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด ประยุกต์ใช้เทคนิค ดังนี้ เช่น ตั้งคอมพิวเตอร์อยู่ที่ห้องกลางหรือมีคนเคินผ่าน ควบคุมคูแลอย่าให้ใช้อินเทอร์เน็ตจน ดึกคื่นจนผิดปกติ และย้ำให้ลูกหลานอย่าบอกเบอร์โทรศัพท์กับคนแปลกหน้าในอินเทอร์เน็ด (บัณฑิต สรไพศาล. 2549 : 23)

กล่าวโดยสรุป มุมมืดของอินเทอร์เน็ตมีผลกระทบต่อเด็ก ถ้าใช้ในทางที่ไม่ถูกด้อง เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่สามารถเข้าถึงผู้ใช้ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ซึ่งยากต่อการควบคุม และอาจทำให้เกิดผลกระทบ ความเสียหายแก่ตนเองและบุคคลที่อยู่รอบข้างได้

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

ความหมายของพฤติกรรม

มุกดา สุขสมาน (2538 : 81) อธิบายว่า พฤติกรรมเป็นการกระทำหรือการแสดงออก ของสิ่งมีชีวิตที่มีต่อสภาพแวดล้อม เพื่อการอยู่รอดของชีวิตเบื้องคัน โดยเฉพาะพฤติกรรมของ มนุษย์ ยังเกิดกวามด้องการทางด้านจิตใจอีกด้วย เช่น ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการ ความรัก ความต้องการเหล่านี้ เนื่องมาจากความต้องการภายในของมนุษย์เอง

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2542 : 1) ได้อธิบาชความหมาชของพฤติกรรมว่าเป็นการกระทำ ของมนุษย์ที่แสดงออกทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ (Mentally and Physically) พฤติกรรมของมนุษย์มี ความซับซ้อนเนื่องจากพฤติกรรมส่วนหนึ่งเป็นพฤติกรรมทางจิตซึ่งยากจะเข้าใจได้

ครอนบาก (Cronbach. 1963: 68-70) ได้อธิบายความหมายของพฤติกรรมว่า การ กระทำของสิ่งมีชีวิต เช่น ม่านตาเบิกโพลง ร้องกรี๊ดเมื่อตกใจ พฤติกรรมของมนุษย์มี องค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

- เป้าหมาย หรือความมุ่งหมาย (Goal) คือวัตถุประสงค์ หรือความต้องการซึ่ง ก่อให้เกิดพฤติกรรม เช่น ความต้องการมีหน้ามีตาในสังคม
- 2. ความพร้อม (Readiness) หมายถึง ระดับวุฒิภาวะและความสามารถที่จำเป็นใน การทำกิจกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการ
- 3. สถานการณ์ (Situation) หมายถึง ถู่ทางหรือโอกาส หรือเหตุการณ์ที่เปิดโอกาส ให้เลือกทำกิจกรรม เพื่อสนองความต้องการ
- 4. การแปลความหมาย (Interpretation) เป็นการพิจารณาลู่ทางหรือสถานการณ์ เพื่อ เลือกหาวิธีที่คิดว่าจะสนองความค้องการเป็นที่พอใจมากที่สุด

- 5. การตอบสนอง (Response) คือ การดำเนินการทำกิจกรรมตามที่ตัดสินใจ เลือกสรรแล้ว
- 6. ผลรับที่ตามมา (Consequence) คือ ผลที่เกิดขึ้นจาการทำกิจกรรมนั้นซึ่งอาจได้ผล ตรงกับที่คาดไว้ (Confirm) หรือตรงกันข้ามกับที่คิดหวังไว้ (Contradict) ก็ได้
- 7. ปฏิกิริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Thwarting) เป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นเมื่อสิ่งที่ เกิดขึ้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการ จึงต้องกลับไปแปลความหมายใหม่เพื่อเลือกหาวิธีที่จะ ตอบสนองความต้องการได้ แต่เห็นว่าเป้าประสงค์นั้นมันเกินความสามารถก็ต้องขอมละเลิกความ ต้องการนั้นเสีย

จากการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ทุกวัย พบว่า พฤติกรรมทุกชนิคที่แสดงออกมี จุคหมายปลายทาง ที่ผู้แสดงออกต้องการไปให้ถึง และมีหลักในการศึกษาพฤติกรรม ดังนี้

- 1. พฤติกรรมทุกชนิคจะต้องมีสาเหต
- 2. พฤติกรรมที่เหมือนกัน อาจจะมาจากสาเหตุที่แตกต่างกัน
- 3. พฤติกรรมอย่างใคอย่างหนึ่ง ไม่จำเป็นจะด้องเกิดมาจากสาเหตุแต่เพียงอย่างเคียว อาจจะมาจากสาเหตุที่หลายอย่างก็ได้ (สุชา จันทน์เอม และคนอื่นๆ. 2545 : 174)

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรม หมายถึง การกระทำที่ต้องมีสาเหตุที่ทำให้ปรากฏออกมา ทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 ทางใดทางหนึ่ง และพฤติกรรมของมนุษย์แสดงออกอย่างซับซ้อน แม้กระทั่งสีหน้าและการกระทำ

ลักษณะของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต

การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมิใช่เป็นหลักประกันว่าเด็ก ๆ จะได้รับการเรียนรู้ที่ดีเสมอไปความ บันเทิงจากสื่อไฮเทคเหล่านี้ก็อาจจะบั่นทอนการเรียนรู้ดี ๆ ของเด็กได้ เพราะในขณะที่เด็กคลิ๊ก หรือลิงค์ไปยังเว็บต่าง ๆ เด็กอาจเจอภาพป๊อบอัพ (Pop – up) แปลก ๆ โฆษณาสินค้าจำนวนมาก หรือเกมจำนวนมากที่ดึงดูดเด็กให้หลงเข้าไปในเว็บนั้น ๆ อย่างไม่ทันรู้ตัว ดังนั้น "ความเหนือจริง" (Surrealistic) หรือเกินจริงของ "เว็บล่อเด็ก" จึงเป็นมายาภาพที่ทำให้เด็กอาจหลงเชื่อได้ง่าย จนใน บางครั้งเด็กเองก็ไม่ทันได้สงสัย หรือสังเกตพอว่านั่นคือสิ่งลวงตา หรือไม่ทันนึก แม้กระทั่งว่า หลังจากคลิ๊กต่อไปนั้นแล้วจะเกิดผลกระทบอะไรหรือมีภัยอะไรอื่นตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ ปรากฏการณ์อีเน็ต/เว็บไซต์ที่ใร้คุณภาพไร้คุณธรรม ที่นับวันจะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นกว่าล้านเว็บ และมีหลายประเภทที่กำลังโอบล้อมเด็กไทย (พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์. 2539: 65)

นักจิตวิทยาชื่อ ยัง (Young. 1996 : 3) ได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตอย่างมาก เป็นจำนวน 496 คน โดยเปรียบเทียบกับบรรทัดฐาน ซึ่งใช้ในการจัดว่าผู้ใดเป็นผู้ที่ติดการพนัน การติดการพนันประเภทที่ถอนตัวไม่ขึ้นมีลักษณะคล้ายคลึงกับการดิดอินเทอร์เน็ตเพราะทั้งสอง อย่างเกี่ยวข้องกับการล้มเหลวในการควบคุมความต้องการของตนเองโดยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ สารเคมีใด ๆ อย่างสุรา หรือยาเสพติด คำว่า อินเทอร์เน็ตในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้หมายรวมถึงตัว อินเทอร์เน็ตเอง ระบบออนไลน์ (อย่างเช่น AmericaOn-line, Compuserve, Prodigy) หรือระบบ BBS (Bulletin Board Systems) และการศึกษา วิจัยครั้งนี้ได้ระบุว่า ผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้อย่าง น้อย 4 อย่าง เป็นเวลานานอย่างน้อย 1 ปี ถือได้ว่ามีอาการติดอินเทอร์เน็ต (Young. 1996: 3)

- 1. รู้สึกหมกมุ่นกับอินเทอร์เน็ตแม้ในเวลาที่ไม่ได้ต่อกับอินเทอร์เน็ต
- 2. มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานขึ้นอยู่เรื่อย ๆ
- 3. ไม่สามารถควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตได้
- 4. รู้สึกหงุดหงิคเมื่อต้องใช้อินเทอร์เน็ตน้อยลงหรือหยุดใช้
- 5. การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นวิธีในการหลีกเลี่ยงปัญหาหรือคิดว่าทำให้รู้สึกดีขึ้น
- 6. หลอกคนในครอบครัวหรือเพื่อน เรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตของตัวเอง
- 7. การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการเสี่ยงต่อการสูญเสียงาน การเรียน และ ความสัมพันธ์ยังใช้อินเทอร์เน็ตถึงแม้ว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก
  - 8. มีอาการผิดปกติ อย่างเช่น หดหู่ กระวนกระวายเมื่อเลิกใช้อินเทอร์เน็ต
- 9. ใช้เวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตนานกว่าที่ตัวเองได้ตั้งใจไว้ สำหรับผู้ใช้นเทอร์เน็ต ที่ไม่เข้าข่ายข้างต้นเกิน 3 ข้อในช่วงเวลา 1 ปี ถือว่ายังเป็นปกติ

และนักจิตวิทยาชื่อ ยัง ได้ศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน เรียกว่า เมาส์ (MOUSE) ย่อมาจากตัวอักษรห้าตัวคือ เอ็ม โอ ยู เอสและอี (Young . 1996 : 3-4) ได้แก่

- 1. M คือ การใช้เวลาบนอินเทอร์เน็ตมากกว่าที่ตั้งใจ "More than Intended Time Spent Online"
  - 2. O คือ การใช้งานอินเทอร์เน็ตบ่อยครั้ง "Other Responsibilities Neglected"
  - 3. U คือ การหยุดใช้อินเทอร์เน็ตไม่ได้ "Unsuccessful Attempts to Cut Down"
- 4. S คือ การบาคสัมพันธภาพกับกนรอบข้าง "Significant Relationship Discord Because of Usc"
- 5. E ลื้อ การมีอาการหงุดหงิดเมื่อไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตออนไลน์ "Excessive Thoughts or Anxiety when not Online"

โกลค์เบิรก์ (Goldberg. 2553 : 1) ได้ระบุลักษณะของพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต โดยมีความคล้ายคลึงกับหลักเกณฑ์ของดิมเบอรี่ เอส ยัง ไว้ดังนี้

- 1. มีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต เพื่อที่จะได้ใช้เวลามากขึ้นในอินเทอร์เน็ต
- 2. ลดกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตลง เพื่อที่จะได้ใช้อินเทอร์เน็ต
- 3. ไม่สนใจสุขภาพร่างกายของตนเอง ที่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมใน อินเทอร์เน็ต
  - 4. หลีกเลี่ยงกิจกรรมในชีวิตที่สำคัญ เพื่อใช้เวลาในอินเทอร์เน็ต
- เลื่อนเวลาพักผ่อนออกไป หรือเปลี่ยนแปลงเวลานอน เพื่อที่จะได้มีเวลาใช้ คิบเทอร์เบี๋ต
  - 6. ลดกิจกรรมทางสังคม ทำให้สูญเสียความสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น
  - 7. ละทิ้ง ละเลยครอบครัว และเพื่อน
  - 8. ปฏิเสธที่จะใช้เวลากับกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต
  - 9. แสวงหาเวลามากขึ้น เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต
  - 10. ละทิ้งงาน การเรียน ภาระหน้าที่ของตน

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต เป็นการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าที่ตั้งใจไว้ การใช้งานอินเทอร์เน็ตบ่อยครั้ง การหยุดใช้อินเทอร์เน็ตไม่ได้ การขาดสัมพันธภาพกับคนรอบ ข้าง การมีอาการหงุดหงิดเมื่อไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ดออนไลน์ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะส่งผลกระทบ ต่องานการเรียน ชีวิตส่วนตัวและบุคกลรอบข้าง

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารเวลา

ทูนซ์ (Koontz ; อ้างถึงใน อนันท์ งามสะอาค. ม.ป.ป. : 1) ให้ความหมายว่า "การบริหาร คือ การคำเนินงานให้บรรสุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนคไว้โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุ เป็นอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานนั้น"

การบริหารเวลามิได้ หมายความว่า การจัดเวลาเพื่องานเท่านั้น แต่หมายถึง การจัดการเวลาให้กับชีวิต เพราะองค์ประกอบของชีวิตนั้นมีหลายประการ เช่น ความสุขส่วนตัว ครอบครัวและสังคม เพราะฉะนั้นนักบริหารจะค้องบริหารเวลาให้สอดคล้องสมดุลกับการบริหาร ชีวิตให้เป็นสุขในชีวิตส่วนตัวและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานด้วย (อนุกูล เยี่ยงพฤกษาวัลย์. ม.ป.ป. : 1)

การบริหารเวลา คือ กระบวนการทำงานอย่างมีระบบโดยใช้เวลาน้อยแต่ให้ผล คุ้มค่ามากที่สุด โดยการบริหารเวลาให้เกิดประสิทธิภาพสามารถทำได้ (คณิต เขียววิชัย. 2546 : 13) ดังนี้

- 1. การวางแผน (Planning) เป็นหลักสำคัญของการทำงานการเรียน การทำงาน จึง ต้องกำหนดจุดหมายใช้เวลาที่ประหยัด และก่อให้เกิดงานที่มีประสิทธิภาพ ควรกำหนดแบบงาน แต่ละปี เดือน สัปดาห์ และวัน ฝึกใช้ปฏิทินในการวางแผนจนเป็นนิสัย แม้ว่าการวางแผน จะต้องสิ้นเปลืองเวลาในตอนเริ่มแรกแต่ในขั้นสุดท้ายการวางแผนจะช่วยรักษาเวลาและให้ผลลัพธ์ ที่ดีกว่า
- 2. การจัดเวลาให้เหมาะสมงาน กำหนดและจัดลำดับความสำคัญของงานไว้ใน แผนการทำงาน งานใดที่ไม่สำคัญหรือกิจกรรมใดที่ไม่เกิดประโยชน์ควรตัดทิ้งไป ให้เวลาสำหรับ งานที่สำคัญ ๆ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานมากที่สุด แยกประเภทของงานไว้ให้ชัดเจนแล้ว จัดทำพร้อมกัน เพื่อประหยัดเวลา ทำให้เสร็จเป็นอย่าง ๆ ไปอย่างมีระบบเสมอ
- 3. การจัดเวลาให้เหมาะสมกับคน ควรตัดเวลาที่เกี่ยวกับงานสังคม หรือการประชุม ที่ไม่จำเป็น ควรปฏิเสธบุคคลที่ขอติดต่อพบปะบ้าง ทำให้การทำงานไม่ต่อเนื่อง ให้บุคคลอื่นมี ส่วนแบ่งภาระความรับผิดชอบงานตามสมควร มอบหมายงาน กระจายงานให้บุคคลอื่น ควรทำ อย่างมีประสิทธิภาพกำหนดวัตถุประสงค์ในการทำงานที่ชัดเจน ควรสร้างบรรยากาศการทำงานให้ เกิดขึ้นเสมอและหาแนวทางให้รบกวนสมาธิการทำงานให้น้อย
- 4. การสั่งการ/เดือนคนเสมอ สร้างวิธีที่ฉลาดขึ้น แต่ไม่ใช่คลั่งการจัดระบบ จนเกินไปทำอะไรให้กุล่วงไปเป็นขั้นตอนแต่ไม่ใช่ใส่ใจแต่การจัดระบบแต่ไม่ทำอะไรเลขทำอะไร มากเกินไปจนไม่เคยประเมินคุณค่าที่แท้จริงของผลงาน จงทำงานวันนี้ให้ดีกว่าเมื่อวานนี้ และทำ วันพรุ่งนี้ให้ดีกว่าวันนี้ การทำอะไรอย่างสมบูรณ์ชนิดไม่มีดีนั้นเปลืองเวลาโดยใช่เหตุ ฝึกฝนการ ตัดสินใจเพื่อทำงานตามที่เห็นว่าเหมาะสมให้ทันเวลา
- 5. การควบคุมการทำงานเพื่อการมีเวลาที่ดีกว่า การรู้จักใช้เวลาคือการรู้จักวิธีการ ทำงานที่ฉลาด นั่นแสดงว่าจะมีเวลาสำหรับตัวเอง สำหรับครอบครัวและสำหรับสังคมมากขึ้น อย่าทำตนเป็นบุคคลที่แยกตนออกจากงานไม่ได้ ในบางครั้งหยุดพักผ่อนตามสมควรพอเหมาะ การทำงานติดต่อกันเป็นเวลายาวนานอาจเกิดผลเสียได้ ฝึกมีวินัยในการทำงานไม่ผัดวันประกันพรุ่ง เพื่อการมีเวลาที่ดีกว่าการพบปะสังสรรค์ ร่วมกิจกรรมสังคม จะต้องเป็นเรื่องที่สร้างสรรค์ไม่เสีย เวลากับเรื่องไร้สาระนำไปสู่ปัญหาไม่มีที่สิ้นสุดสิ้นเปลืองเวลาโดยใช่เหตุคนที่รู้จักใช้เวลา "เป็น" เท่านั้นจึงจะมีเสรีภาพให้กับ "ชีวิต" ที่แท้จริง
- 6. การจัดแบ่งเวลาและงานโดยใช้ตารางเมื่อสามารถจัดลำดับความสำคัญ และความ เร่งค่วนของงานได้แล้วก็พิจารณาใช้ตารางแบ่งเวลาและงานเข้าช่วย โดยการเขียนงานใส่ช่องที่ เหมาะสมกับการใช้เวลาตามตารางและจะทำให้ผู้บริหารรู้ได้ว่าเวลานั้นจะต้องทำงานอะไรหรือให้ ใครไปทำอะไร ข้อสำคัญ ต้องไม่ลีมว่า ผู้บริหารที่ดีคือผู้ที่ทำให้งานเสร็จ ไม่ใช่ทำงานให้เสร็จ

กล่าวโดยสรุป เมื่อเวลาเป็นสิ่งที่มีค่า มีความสำคัญ มีจำกัด ไม่อาจจะหาสิ่งอื่นมา ทดแทนได้ หากเวลาได้ประโยชน์คุ้มค่า เหมาะสมย่อมเกิดประโยชน์ทั้งส่วนรวมและส่วนตัว เพราะสามารถทำงานที่สำคัญได้เสร็จตามกำหนด ไม่ทำงานซ้ำซ้อน รู้จักสร้างตนสร้างความ รับผิดชอบ สร้างทีมงานทั้งการมีส่วนร่วมเลือกทำงานให้คุ้มค่ากับเวลาและที่สำคัญมีความสุขกับ การทำงาน

2. ด้านการรับรู้

การรับรู้ คือ การตีความหมายการสัมผัสออกเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความหมาย ซึ่งการ ตีความหมายจะต้องอาศัยประสบการณ์หรือการเรียนรู้ (โยธิน ศันสนยุทธและคนอื่นๆ, 2543 : 43)

การรับรู้ คือ การรู้สึกสัมผัสที่ได้รับการตีความให้เกิดความหมายแล้วเช่น ในขณะ นี้เราอยู่ในภาวะการรู้สึก (Conscious) คือถืมตาตื่นอยู่ ในทันใดนั้นเรารู้สึกได้ยินเสียงดังปังมาแต่ ไกลการรู้สึกสัมผัส (Sensation) แต่ไม่รู้ความหมายคือไม่รู้ว่าเป็นเสียงอะไร จึงยังไม่เกิดการรับรู้ ต่อมามีคนบอกว่าเป็นเสียงระเบิดของยางรถยนต์ เราจึงเกิดการรู้ความหมายของการรู้สึกสัมผัสนั้น เรียกว่าเราเกิดการรับรู้ (ไสว เถี่ยมแก้ว. 2548: 1)

การรับรู้ (Perception) คือ ขบวนการที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการเลือกสิ่งเร้า (Selection) การประมวลสิ่งเร้า (Organization) การแปลผลตีความสิ่งเร้า (Interpretation) (สันติชัย ฉ่ำจิตรชื่น, 2549 : 1)

การรับรู้ คือ กระบวนการแปลหรือตีความต่อสิ่งเร้าข่าวสารที่ผ่านอวัยวะรับสัมผัส ทั้งหลาย ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย เข้าไปยังสมองในรูปของไฟฟ้าและเคมี สมองจึงเป็น คลังเก็บข้อมูลมหาศาลก็จะตีความสิ่งเร้าหรือข่าวสารนั้นโดยอาศัยการเทียบเคียงกับข้อมูลที่เคย สะสมไว้ก่อนหรือที่เรียกว่า ประสบการณ์เดิม (ศิริโสภาคย์ บูรพาเดชะ. 2549: 93-97)

กล่าวโดยสรุป การรับรู้ เป็นการตีความหมายการสัมผัส ออกเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มี ความหมาย ซึ่งการตีความหมายนั้นจะต้องอาศัยประสบการณ์หรือการเรียนรู้ ธรรมชาติของการ รับรู้จะมีการรับรู้เป็นสิ่งที่เรียนรู้และการรับรู้เป็นสิ่งเลือกสรร ซึ่งมีองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการ เลือกรับรู้ แยกออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ องค์ประกอบอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า องค์ประกอบอันเนื่องมาจากบุคคล โดยเฉพาะการรับรู้เกี่ยวกับคุณประโยชน์และโทษของการใช้ อินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม

3. ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

ครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คน หรือมากกว่าที่อยู่รวมกันในบ้าน เดียวกันและมีความผูกพันทางสายเลือด การแต่งงานหรือการได้รับการเป็นบุตรบุญธรรม (ประดินันท์ อุปรมัย. 2540 : 249) โครงสร้างของครอบครัว ครอบครัวประกอบด้วยสมาชิก ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม และทิศทางหรือหลักในการดำเนินชีวิต ส่วนประกอบแต่ละส่วนหรือทั้งหมดของโครงสร้าง ครอบครัวมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีผลต่อความรู้สึกของบุคคลในครอบครัว ซึ่งจะมีผลต่อ ปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัว นักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัวเหมาะสม ย่อมแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สมาชิกในครอบครัวทุกคนต่างมีบทบาทต่อครอบครัว ถ้าทุกคนแสดงบทบาทของ ตนเองได้อย่างเหมาะสม ย่อมก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่คีขึ้นภายในครอบครัวอันจะมีผลดีไปถึง พฤติกรรมและคุณลักษณะของนักเรียนด้วย

การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว ถ้ามีบุคคลภายในครอบครัวไม่มากเกินไป การสร้างปฏิสัมพันธ์สามารถทำได้อย่างทั่วถึง สามารถให้เวลาแก่กันและกันได้มากขึ้น ความคุ้นเคยและความผูกพันให้กันและกันจะตามมา ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัวอย่างแน่น แฟ้น ต่างฝ่ายจะล่วงรู้ถึงความสุขและความทุกข์ของกันและกัน เมื่อนักเรียนเกิดปัญหาส่วนตัวก็จะ สามารถปรึกษาและวางแผนแก้ไขภายในครอบครัวได้ (สถาบันวิจัยและพัฒนา. 2546: 3)

กล่าวโดยสรุป สัมพันธภาพในครอบครัว เป็นตัวแทนในการขัดเกลาทางสังคม ให้กับเด็กและเป็นตัวเชื่อมศวามสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารภายในครอบครัว โดยใช้ในการทำ กิจกรรมร่วมกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์อันดี ระหว่างกัน ซึ่งจะทำให้เด็กมีความสมบูรณ์แบบทั้งร่างกายและจิตใจ ที่สำคัญสามารถนำไป ประยุกต์ใช้และคำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม

สภาพแวคล้อมทางสังคม หมายถึง การได้รับแบบอย่าง การได้รับความรู้ และ เสริมแรงโดยการกระคุ้นเตือน ชักชวน ชี้แนวทางในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตโดยมีแหล่งที่มาจาก สภาพแวคล้อมทางสังคม ดังนี้

1. กลุ่มเพื่อน (Peer Groups) เมื่อเค็กเติบ โตขึ้นก็จะเข้าร่วมสังคมกับเพื่อน ๆ เช่น เพื่อน บ้าน เพื่อนที่โรงเรียน กลุ่มเพื่อนมือิทธิพลต่อการเรียนรู้ในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต ดังนั้น ถ้าเค็กคบเพื่อนดีก็จะได้รับแบบอย่างที่ดี ในทางตรงกันข้ามถ้าคบเพื่อนที่ไม่ดี ก็อาจชักนำให้ พฤติกรรมฝืนสังคมได้ และกลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่อาจไม่ได้รับจาก ครอบครัวหรือผู้ใหญ่ เช่น ความเสมอภาค ความเป็นตัวของตัวเอง ความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อนจะ เป็นตัวของตัวเองมากขึ้น เด็กจะเลือกคบเพื่อนที่ถูกใจ และอาจนำเอาพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อน มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ

(สุชา จันทน์เอม. 2548 : 158-159)

2. สื่อมวลชน (Mass Media) ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะเป็นสื่อนำให้เกิดค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ เพื่อให้เรียนรู้พฤติกรรม แบบอย่างต่าง ๆ แล้วนำมาประพฤติปฏิบัติในสังคม คังจะพบเห็นได้ง่าย ๆ ในหมู่เด็กที่ชม ภาพยนตร์แล้วนำเอาพฤติกรรมการแสดงของผู้แสดงมาปฏิบัติ สื่อมวลชนบับว่ามีอิทธิพลและมี บทบาทต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมต่าง ๆ ช่วยให้สมาชิกในสังคมได้เรียนรู้และได้รับการยกย่อง ปลูกฝังวัฒนธรรมเหล่านั้น (สุพัตรา สุภาพ. 2548 : 98–99)

กล่าวโดยสรุป กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน มีความสำคัญกับเด็กและเยาวชนมากเป็น ปัจจัยที่สนับสนุนการติดอินเทอร์เน็ต เพราะถ้าเด็กได้รับแบบอย่างที่ดีก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กได้รับแบบอย่างที่ไม่ดี ก็จะเลียนแบบพถติลรรมเหล่านั้น

โรคติดอินเทอร์เน็ต

ยัง (Young. 1996 : 13) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาผู้ใช้คำว่า "โรคติคอินเทอร์เน็ต" (Internet Addiction Disorder หรือ IAD) ได้ศึกษาคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนหนึ่งซึ่งพบว่า โรคติด อินเทอร์เน็ตจะมีลักษณะคล้ายกับการติดพนันที่ถอนตัวไม่ขึ้น หมกมุ่นอยู่กับอินเทอร์เน็ตไม่ สามารถควบคุมตนเองได้ ใช้อินเทอร์เน็ตนานกว่าที่ตั้งใจไว้ และหงุคหงิคเมื่อต้องใช้น้อยลง หรือไม่ได้สัมผัสนัน

โรคติดอินเทอร์เน็ต (Internet Addiction Disorder หรือ IAD) เป็นกลุ่มอาการทางจิต อย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ตในการเสพข้อมูลหรือข่าวสารมากเกินไป และหาก เปรียบเทียบกับการติดดูโทรทัศน์หรือการติดอย่างอื่น ๆ แล้ว อินเทอร์เน็ตจะมีข้อแตกต่างกับสื่อ อื่น ๆ ก็คือ ความสามารถโต้ตอบ (Interact) กับผู้ที่เข้ามาใช้คนอื่น ๆ ได้ทันที (Real Time) ซึ่งทำ โลกของอินเทอร์เน็ตมีความเสมือนเป็นเหมือนโลกอีกโลกหนึ่งที่ผู้ใช้สามารถมีตัวตนในโลกนั้นได้ โดยปราสจากกฎเกณฑ์ และไร้ขอบเขตในการเดินทาง และสร้างตัวตนในโลกอินเทอร์เน็ตตามที่ ตัวเองต้องการได้ ซึ่งหากผู้ใช้ยึดติดกับสังคมในโลกของอินเทอร์เน็ต จนแยกไม่ออกว่าโลกของ ความจรึงและโลกเสมือนจะนำมาซึ่งสาเหตุของเป็นโรคติดอินเทอร์เน็ตได้

การบริการอินเทอร์เน็ต ที่มีลักษณะการสร้างเป็นสังคมเสมือน (Virtual-Community) ได้แก่ ห้องแชทรูม (Chat Room) เว็บบอร์ด หรือแม้กระทั่งเกมออนไลน์ ที่เด็ก ๆ นิยมเข้าไปเล่น กันมากมาย ซึ่งโรคติดอินเทอร์เน็ตนั้นก็คล้าย ๆ กับการติดสิ่งเสพติดต่างที่สร้างปัญหาให้เกิดกับ ระบบร่างกาย ทั้งการกิน การขับถ่ายและกระทบต่อการเรียนสภาพสังคมของคน ๆ นั้น (ภาวุธ พงษ์วิทยภาน, 2548: 4)

ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการศึกษาลงลึกถึงเรื่องพฤติกรรม "เสพติค โลกอินเทอร์เน็ด-โลกออนไลน์" แพร่หลายมากขึ้นในบางมหาวิทยาลัยถึงกับต้องจัดตั้ง "ศูนย์ให้คำปรึกษา" แก่คนที่

สงสัยว่าตัวเองกำลังใช้เวลาออนไลน์มากผิดปกติจนเสียการเรียนขณะที่ คร.ไดแอน เวียแลนด์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะพยาบาล มหาวิทยาลัยลาชาลล์ รัฐเพนซินเวเนีย ซึ่งทำงานด้านการ รักษาบำบัคผู้ป่วยเสพติคโลกออนไลน์ ระบุว่า ขณะนี้สถานการณ์เสพติคโลกออนไลน์อยู่ในขั้น น่าเป็นกังวลแต่ยังไม่ได้ลงความเห็นว่าปัญหาขยายตัวไปมากขนาดไหนสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่ง เพราะผู้ป่วยส่วนใหญ่มักไม่ยอมรับหรือไม่รู้ตัวว่าตัวเองกำลังเดินไปในทิศทางนั้น เปรียบ เหมือนกับผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรังช่วงแรก ๆ ที่จะไม่สังเกตว่าตัวเองกำลังป่วยเวลาดื่มสุราชอบอ้าง ว่า "ขอเป็นแก้วสุดท้าย" แต่ท้ายที่สุดก็ควบคุมพฤติกรรมการคื่มไม่ได้ ทั้งยังคื้มมากขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับผู้มีอาการเสพติด โลกออน ใลน์กี่มีลักษณะดังกล่าวเช่นเดียวกัน โดยมักกิดว่า "แก่เล่น อินเทอร์เน็ตต่อแก่ 2-3 นาที คงจะไม่มีอะไรเสียหายมากมายนัก คร.เวียแลนด์ ได้ประเมินจาก ประสบการณ์ว่าทั่วประเทศสหรัฐอเมริกาน่าจะมีผู้เข้าข่ายเสพติคโลกออนไลน์ร้อยละ 5-10 ระดับ ของอาการจะแตกต่างกันออกไป โดยขั้นรุนแรงมาก ๆ อาจถึงระดับติดบ่วงเสน่หากับคู่สนทนาที่ เจอกับในอินเทอร์เน็ต จนกระทั่งมีปัญหาทะเลาะกับคู่สมรสในชีวิตจริงกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงเสพ ติดโลกออนไลน์มากที่สุดคือ ผู้ป่วยหรือเคยป่วยด้วยอาการซึมเสร้า พืษสุราเรื้อรัง และมีประวัติ ติดยาเสพติดสำหรับคนที่สงสัยว่าเราเข้าข่ายป่วยด้วยโรคไฮเทคนี้หรือไม่ ทกวันนี้แบบทดสอบ อาการเสพติดการใช้งานอินเทอร์เน็ตหรือเสพติด โลกออนไลน์มีแพร่หลายพอสมควร เท่าที่สำรวจ ตรวจสอบข้อมูลมาพอสรุปอาการเบื้องต้นได้ 10 ข้อ ดังนี้ (ภาวุธ พงษ์วิทยภาน. 2548 : 5 - 6)

- หยุดเล่นอินเทอร์เน็ตไม่ได้ ในกรณีนี้จะถือว่าอาการยิ่งรุนแรงมากขึ้นถ้าเกิดเคย สัญญากับตัวเองหรือบุคคลอื่นว่าจะลดเวลาการออนไลน์แต่ผลสุดท้ายก็ทำไม่ได้ดามที่ตั้งใจไว้
- เริ่มโกหกบุคคลรอบข้างว่าไม่ได้เล่นอินเทอร์เน็ต แต่งริง ๆ แล้วพยายามทุกวิถีทาง เพื่อหาโอกาสออนไลน์
- 3. สถานการณ์เริ่มเลวร้ายแต่ยังไม่รู้ตัว เมื่อเสียเวลาอยู่ในโลกออนไลน์มาก ๆ เข้าก็จะทำ ให้ไม่มีเวลาไปทำกิจกรรมอย่างอื่น ส่งผลกระทบต่อการคำเนินชีวิตประจำวัน
- มีพฤติกรรมผิดศีลธรรมเวลาเข้าไปอยู่ในโลกออนไลน์ เริ่มกลายเป็นคนชอบโกหก หลอกลวง กล้าทำในสิ่งผิดศีลธรรมเพราะรู้ว่าสามารถปกปิดสถานะที่แท้จริงของตัวเองได้
- 5. ไม่รู้เวลานั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์เพื่อเล่นอินเทอร์เน็ต โดยไม่รู้เวลาในการจัดลำดับ ความสำคัญของการงานหรือการเรียนไม่ได้
- 6. ติดอินเทอร์เน็ตเหมือนติดยา เวลาออนไลน์แล้วรู้สึกขัดแย้งในตัวเอง เช่น รู้ว่าการ เล่นอินเทอร์เน็ตมาก ๆ เป็นสิ่งไม่ดี แต่ห้ามตัวเองไม่ได้ เพราะเสพติดไปแล้ว
- 7. ชีวิตขาด "เน็ต" ไม่ได้ แสดงปฏิกิริยาต่อต้านทันที เมื่อถูกบีบบังคับ หรือ จำเป็นต้องลดเวลาการออนไลน์

- 8. คิดอะไรไม่ออก ขณะทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น รับประทานอาหาร ทำงาน อ่านตำรา ฯลฯ จะห้ามใจไม่ให้คิดถึงการเล่นอินเทอร์เน็ดไม่ได้
- 9. แยกตัว เกิดอาการแยกตัวจากสังคม ไม่กล้าเผชิญหน้ากับชีวิตจริงโดยเข้าไปหลบ ตัวอยู่ในโลกของอินเทอร์เน็ตแทน
- 10. สิ้นเปลืองเงิน สิ้นเปลืองเงินทองไปกับการอัพเกรคคอมพิวเตอร์ การอยู่ในโลก ออนไลน์ หรือ ใช้ง่ายเงินหมดไปกับเวลาค่าใช้อินเทอร์เน็ต โดยไม่จำเป็น ซึ่งรูปแบบและลักษณะ ของการติดอินเทอร์เน็ต มีคังนี้ (ภาวุธ พงษ์วิทยภานุ. 2548 : 7)
  - 10.1 Cyber Sexual Addiction คือ การติดเว็บไซค์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเพล
- 10.2 Cyber-Relationship Addiction คือ การคบเพื่อนจากห้องแชทรูม เว็บบอร์ด นำมาทดแทนเพื่อนหรือครอบครัวในชีวิตจริง
  - 10.3 Net Compulsion คือ การติดการพนัน ประมูลสินค้าซื้อ ขายทางอินเทอร์เน็ต
  - 10.4 Information Overload คือ การติดการรับข้อมูลข่าวสาร จนไม่สามารถยับยั้งได้
- 10.5 Computer Addition คือ การใช้คอมพิวเตอร์ ในลักษณะที่ไม่สามารถยับยั้งใจ
  กล่าวโดยสรุป โรคติดอินเทอร์เน็ต เป็นกลุ่มอาการทางจิตอย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการใช้
  อินเทอร์เน็ตในการเสพข้อมูลหรือข่าวสารมากเกินไป ไม่สามารถควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ต หรือ
  หยุดใช้ได้ และจะละทิ้งกิจกรรมในชีวิตจริง ทำให้ความสัมพันธ์ในสังคมรอบข้างของบุคคลนั้น
  เริ่มลดน้อยลง

แนวทางป้องกันและแก้ไขโรคติดอินเทอร์เน็ต

หลาย ๆ คนคิดว่าการรักษาโรคติดอินเทอร์เน็ต ก็เพียงแค่ดึงปลั๊กคอมพิวเตอร์และลอด สายโทรสัพท์ออกจากโมเด็ม แต่ไอแวน โกลด์เบิร์ก (Ivan Goldberg) จิตแพทย์ผู้ค้นพบโรคติด อินเทอร์เน็ต ได้ให้กำแนะนำในการป้องกันและช่วยเหลือกับผู้ที่คิดว่าตัวเองเป็นหรือกำลังจะเป็น โรคนี้ว่า ก่อนอื่นต้องรู้ว่าตัวเองใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไปหรือไม่ ในระดับไหน และรูปแบบ ลักษณะของการใช้ไปในรูปแบบใด จากนั้นก็ทำการวิเคราะห์จากพื้นฐานของปัญหาจริง ๆ ว่าเกิด จากอะไร ทำในถึงได้ใช้อินเทอร์เน็ตมากขนาดนั้น ซึ่งทั้งหมดอาจจะเกิดจากตัวเอง หรือสังคมที่ อยู่รอบข้างตัวขั้นตอนที่สามคือการวางแผนการที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้นมากกว่าที่จะหลีกหนี หรือ ละเลยมันไป การหลีกหนีจากปัญหาจากโลกแห่งความจริง เข้ามาสู่โลกของอินเทอร์เน็ตไม่ได้ทำ ให้ปัญหาเหล่านั้นหายไป ลองปรึกษาคนรอบข้าง หาเพื่อนและเข้าสังคมมากขึ้น จริงอยู่ อินเทอร์เน็ตกำลังเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคม เพิ่มความสะดวกสบายมาสู่การดำเนิน ชีวิตมากขึ้น นอกจากนั้น อินเทอร์เน็ตยังช่วยเปิดโลกทัศน์และสังคมของผู้คนให้กว้างขึ้นด้วย ในทางกลับกัน ผู้คนมีสิทธิที่จะเลือกใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มความสะดวกสบาย สร้างความบันเทิง และใช้อินเทอร์เน็ตในการรู้จักโลกให้กว้างขึ้น แต่ในขณะเดียวกันเลือกที่จะออกไปเห็นโลก

สังคม และผู้คนจริง ๆ ซึ่งอาจจะสนุกและน่าสนใจกว่า มากกว่าการที่จะรู้จักโลกในทุกมุมมองผ่าน ทางอินเทอร์เน็ต (ภาวุธ พงษ์วิทยภานุ. 2548 : 8)

กุณหมอไฮลารี เคส (Hilarie Cash) ผู้ก่อตั้งคลินิกรักษาโรคติดอินเทอร์เน็ต ที่มีชื่อว่า reSTART Internet Addiction Recovery Program โดยเปิดรับบำบัดผู้ที่มีอาการติดอินเทอร์เน็ต อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป โดยเข้ารับการรักษาเป็นเวลาอย่างน้อย 45 วัน ใอเดียของการบำบัดก็คือ ในช่วงเวลา 30 วัน คนไข้จะถูกห้ามเล่นอินเทอร์เน็ตหรือเกมออนไลน์ใด ๆ เพื่อให้สมองมีการ ปรับตัวให้กลับสู่สภาวะปกติ ซึ่งเราจะรู้ถึงแรงจูงใจในการติดเกม และ ความสามารถที่ขาดหายไป ให้ช่วงนั้น โดยหวังว่าหลังจากการบำบัดพวกเขาจะประสบความสำเร็จในชีวิต เหมือนมีชีวิตใหม่ อีกครั้งหนึ่ง คำแนะนำสำหรับผู้ที่ไม่อยากติดเกมงอมแงม ก็คือ ไม่ควรใช้เวลามากกว่า 2 ชั่วโมง ต่อวันบนหน้าจอเกมออนไลน์ (พัลลภ ลิ่มสกุล. 2544: 14)

กล่าวโดยสรุป วิธีป้องกันและรักษาโรคติดอินเทอร์เน็ตควรจะแยกให้ได้ว่าเป็นโลก ของความจริงหรือเป็นโลกของความเสมือน ต้องพยายามหยุดการเล่นให้ได้เมื่อมีสัญญาณว่าต้อง หยุด ต้องรู้เวลา รู้จักเตือนตนเอง

บทบาทของอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา

"อินเทอร์เน็ต" เป็นอุบัติการณ์กรั้งสำคัญของสังคมโลกในช่วงรอยต่อระหว่างศตวรรษ ปัจจัยหลักที่ทำให้อินเทอร์เน็ตเป็น "ปรากฏการณ์" (Phenomenon) ของยุคสมัย จากคุณสมบัติและ ปัจจัยต่าง ๆ ที่อินเทอร์เน็ตมีให้แก่ผู้ใช้นั้น เป็นโอกาสในการนำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาใน รูปแบบต่าง ๆ กล่าวโดยรวมแล้วสาระสำคัญของบทบาทอินเทอร์เน็ตต่อภาคการศึกษามี ประเด็น ดังต่อไปนี้ (บัณฑิต ศรไพศาล. 2549 : 25)

การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้

เปิดโอกาสให้ครู อาจารย์ และนักเรียน นักศึกษา สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ที่หลากหลาย หรืออีกนัยหนึ่งมี "ห้องสมุดโลก" (Library of the World) เพียงปลายนิ้วสัมผัส ดังตัวอย่างรูปธรรม ต่อไปนี้ (เจริญศรี ศรีสุรถานนท์. 2538 : 5)

- ครู และนักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทั่วโลก โดยไม่มีข้อจำกัต ทางด้านสถานที่และเวลา (Anywhere & Anytime) โดยครู อาจารย์อาจจะเตรียมการสอนได้ สมบูรณ์ขึ้น ในขณะที่นักเรียน นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาข้อมูลได้สะดวกและหลากหลายมากขึ้น
- คณาจารย์และนักเรียนที่ค้อยโอกาสอันเนื่องมาจากความห่างใกล ทุรกันคาร ขาดแหล่งห้องสมุดที่ดี สามารถก้าวกระโดดในการหาข้อมูลข่าวสารและความรู้ได้อย่าง เท่าเทียม มากยิ่งขึ้น

3. เด็กนักเรียนเองสามารถร่วมกันผลิตข้อมูลในแขนงต่าง ๆ อาทิเช่น ข้อมูลพันธุ์พืช ของสิ่งแวคล้อมโดยรอบโรงเรียน ข้อมูลศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยน กับเด็ก ทั่วโลก ในขณะที่ครูสามารถนำเนื้อหาทางวิชาการที่มีประโยชน์ เช่น บทความทางวิชาการ เอกสาร การสอนลงใน Web เพื่อแลกเปลี่ยนภายในวงการครู

อินเทอร์เน็ตกับบทบาทการเรียนการสอนของครูและนักเรียน

การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้จะทำให้บทบาทของ ครูปรับเปลี่ยนไปจากการ เน้นความ เป็น "ผู้สอน" มาเป็น "ผู้แนะนำ" (Facilitator) มากขึ้น ในขณะที่กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนจะ เป็นการเรียนรู้ "เชิงรุก" มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากฐานข้อมูล ในอินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยบวกที่สำคัญ ประการหนึ่งที่เอื้ออำนวยให้ เด็กนักเรียนสามารถเรียนและค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Leaming) ได้สะควกรวดเร็วและมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามมีความจำเป็นที่จะต้องตระหนักว่าบทบาท และรูปแบบ ที่จะปรับเปลี่ยนไปนี้ จะต้องมีการเตรียมการที่คิดวบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ส่วนของครูที่จะต้องวางแผนการ "ชี้แนะ" ให้รัดกุมเพื่อให้การเรียนรัของเด็กมีประสิทธิผลดีขึ้น จากการเรียนตามครูสอน (Passive Learning) มาเป็นการเรียนรู้วิธีเรียน (Learning How to Learn) และการเรียนด้วยความอยากรู้ (Active Learning) อย่างมีทิศทาง ผลสืบเนื่องจากการที่อินเทอร์เน็ต สามารถให้บริการไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีความสะควก รวคเร็ว และง่ายในการใช้ทำให้เกิด การสื่อสาร (Communications) เพิ่มมากขึ้นในระบบการศึกษา ทั้งที่เป็นการสื่อสารระหว่างครกับ ครู ครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนกับนักเรียนกันเอง ทั้งนี้โคยมิได้ลดทอนการสื่อสารในรูป แบบเคิม ปัจจุบันคณาจารย์หลายท่านในหลายสถาบันในประเทศไทยใช้อินเทอร์เน็ต เป็นสื่อกลาง ในการให้การบ้าน รับการบ้าน และตรวจส่งคืนการบ้าน ในขณะเดียวกันการสื่อสารระหว่าง นักเรียนสามารถช่วยส่งเสริมการทำงานกลุ่ม การปรึกษาหารือกับครและเพื่อนนักเรียน ในเชิง วิชาการ ตลอดจนการติดต่อกับเพื่อนชาวต่างประเทศ ที่มีโอกาสมากขึ้น (มีทติ้งมอล. 2548 : 16)

ในยุคของเทค โน โลยีสารสนเทศที่การสื่อสาร ไม่มีขอบเขต บุคคลสามารถเลือกช่อง ทางการสื่อสารได้พลากหลาย ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่ ซึ่งการแสวงหาความรู้และข้อมูล ข่าวสารสามารถทำได้อย่างเสรี ผู้ที่มีความกระคือรือร้น ใฝ่แสวงหาความรู้ย่อมได้เปรียบในการนำ ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ นำไปสู่การพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า เครือข่ายอินเทอร์เน็ตถือ ว่ามีบทบาทและผลกระทบที่สำคัญต่อการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนต้องเปลี่ยนไป

รอม หิรัญพฤกษ์ (2544 : 254) ได้กล่าวถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้เรียน ผู้สอน และการ ประเมินผลไว้ดังนี้

 ผู้เรียนนอกจากค้องมีความรู้พื้นฐานในห้องเรียนแล้ว ยังค้องฝึกทักษะในการ แสวงหาและเข้าถึงแหล่งความรู้จำนวนมหาศาลที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต และต้องมีทักษะในการ ตัดสินใจว่าข้อมูลใดเป็นประโยชน์และข้อมูลใดไม่เหมาะสม

- 2. ผู้สอนจากการเป็นผู้ที่สามารถจำหรือเข้าใจในเนื้อหาความรู้จากหนังสือและถ่ายทอด ความรู้ในรูปแบบเดิม ที่ใช้กระคานดำ แผ่นใส หรือมีหนังสือเพียงเล่มเดียว ต้องเปลี่ยนบทบาท ใหม่มาเป็นผู้ชี้แนะแนวทางหรือบอกแหล่งความรู้ในการศึกษาค้นคว้าแก่ผู้เรียน
- 3. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ไม่ควรจำกัดอยู่แต่เพียงการวัดความจำและ ความเข้าใจในเนื้อหาที่กรูถ่ายทอดหรือจากตำราเพียงเล่มเคียว แต่อาจเปลี่ยนเป็นการวัดผลแนวใหม่ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองได้

ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2541 : 12) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนที่ต้องเปลี่ยนไปดังนี้

- 1. เป็นผู้แนะนำแหล่งความรู้แก่ผู้เรียน เนื่องจากแหล่งความรู้ที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตมี จำนวนมากและกระจัคกระจาย ดังนั้นการค้นหาแหล่งความรู้ที่เป็นประ โยชน์และเอื้อต่อการเรียน ที่มีการจัคระเบียบ (Organize) ถือว่าเป็นบทบาทสำคัญของผู้สอน
- 2. บทบาทของพี่เลี้ยง (Facilitator or Coach) คือช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ด้วยตนเอง โดยให้คำแนะนำหรือแนวทางในการค้นคว้าด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ
- บทบาทในการออกแบบหรือพัฒนาสื่อการสอน ผู้สอนสามารถที่จะผลิตสื่อการสอน ที่ตรงกับความค้องการ เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ที่แพร่หลาย

กล่าวโดยสรุป อินเทอร์เน็ตสามารถให้ผู้เรียนติคต่อสื้อสารกับผู้คนทั่วโลกใด้อย่าง รวดเร็ว และสามารถสืบค้นหรือเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศจากทั่วโลก จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ตาม อัธยาศัยการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตกับกิจกรรมตามหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะใน ด้านการกิดอย่างมีระบบ การคิดเชิงวิเคราะห์ การวิเคราะห์สืบค้น การวิเคราะห์ข้อมูล การแก้ปัญหา และการคิดอย่างอิสระเป็นการสนับสนุนกระบวนการสหสาขาวิชาการ คือ ในการนำเครือข่ายมา ใช้เชื่อมโยงกับกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น นักการศึกษาสามารถที่จะบูรณาการการเรียนการสอนนั้น นักการศึกษาสามารถที่จะบูรณาการการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ เช่นคณิตสาสตร์ ภูมิสาสตร์ สังคม ภาษา วิทยาศาสตร์ ฯลฯ เข้าด้วยกัน อินเทอร์เน็ตเมื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาก็จะทำให้เกิดประโยชน์และสร้างความเท่าเทียมกัน ในด้านการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มหนองยายพิมพ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

กมกริช ทัพกิฬา (2540 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเครื่อข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียน โทย ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ต นักเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ การใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 9.92 เดือน ใช้อินเทอร์เน็ตในโรงเรียน และเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ต จากเพื่อนเหตุผลของการใช้มากที่สุดคือ ความบันเทิงและประโยชน์ต่อการเรียน พฤติกรรม ระหว่างการใช้อินเทอร์เน็ต นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ต เลลี่ยครั้งละ 1.78 ชั่วโมง ใช้ในวันธรรมคา ช่วงเวลากลางวันโดยใช้ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้เวิลด์ไวด์เว็บ เข้า เว็บไซด์ด้านความบันเทิง พฤติกรรมหลังการใช้อินเทอร์เน็ต นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินและ ได้รับความรู้รวมทั้งมีเพื่อนใหม่มากขึ้นจากการใช้อินเทอร์เน็ต นำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ใน การศึกษาและนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปสนทนาแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่นและค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม ส่วนปัจจัยค้านการสนับสนุนส่งเสริมของโรงเรียน ลักษณะของผู้เรียนและวิธีการเรียนรู้ เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับปริมาณ วัน และช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนปัจจัย ทางด้านการสนับสนุนส่งเสริมของโรงเรียน และทัศนคดิต่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับการ ได้รับประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต

สูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2542; อ้างถึงใน น้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ. 2543: 32) สำรวจลักษณะและพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในประเทศไทย ผลการศึกษา พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเป็นเพศชายมากกว่าเพศ หญิงถึงเกือบสองเท่า กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุน้อย คือ มักอยู่ในช่วงนักศึกษา หรือวัยทำงานตอนต้นเป็นส่วนมาก ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตประมาณร้อยละ 68 เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ลักษณะการใช้ส่วนใหญ่ ใช้หาข้อมูล ความรู้และข้อมูลข่าวสาร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68 ใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับการดิดต่อส่วนตัว เช่นกุยกับเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13 และใช้สำหรับการติดต่อทางธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 11 สำหรับการใช้ใน ลักษณะอื่น ๆ เช่น เพื่อความบันเทิง หรือเพื่อการโฆษณาขายสินค้าหรือบริการถูกระบุเพียงน้อย ครั้ง และยังพบว่าปัญหาจากการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือปัญหาความลำช้าของการรับส่ง สัญญาณ ในขณะที่ปัญหาเรื่องภาระค่าใช้จ่าย ปัญหาความเชื่อถือได้ เช่น การดิดต่อไม่เข้า หรือ

สัญญาณหลุด และปัญหาการมีแหล่งยั่วยุทางเพศบนอินเทอร์เน็ต เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับ รองลงมา

ทัศพร วทานิยานนท์ (2542 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพมหานครใช้อินเทอร์เน็ต 1 เดือน ถึง 1 ปี ใช้มากในวันจันทร์ถึงวันสุกร์ สัปดาห์ละ 1-5 ชั่วโมง เวลาที่ใช้มากที่สุด คือ เวลา 20.0 –22.00 น. โดยใช้ตามสำพังที่บ้านตนเอง บริการที่ เลือกใช้มากที่สุด คือ บริการสืบค้นข้อมูลเวิลด์ไวด์เว็บเพื่อค้นหาข้อมูลความรู้ทั่วไป เพื่อความ บันเทิง เนื้อหาในเว็บไซด์ที่เลือกมากที่สุด คือ เพลง ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนกับผลการเรียนเฉลี่ย พบพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์ทางบวก ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านตนเอง การใช้เวิลด์ไวด์เว็บศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนและ ติดต่อกับเพื่อนต่างประเทศ ในประเทศทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และพบพฤติกรรมที่มี ความสัมพันธ์ทางลบ ได้แก่ นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านเพื่อน การใช้อินเทอร์เน็ตกับเพื่อน

ทิพากร สรีอุดมศิลป์ (2543 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ วัยรุ่นในชีวิตประจำวัน: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ผลการศึกษา พบว่า ความ บ่อยครั้งที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตใน 1 สัปดาห์ มากที่สุด คือ 3-4 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 42.31 รูปแบบการใช้งานอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาและความบ่อยครั้ง พบว่า ใช้งานจดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) มากที่สุด คือ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 30.45 ใช้งานการ สีบค้นข้อมูลเวิลด์ไวด์เว็บมากที่สุด คือ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 27.88 พฤติกรรมการ ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ไปในลักษณะที่ถูกต้องและ เหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 53.20 นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตไปในลักษณะที่ถูกต้องและ เหมาะสมมาก คิดเป็นร้อยละ 46.8

น้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ (2543: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ระยะ เริ่มต้นในเขตกรุงเทพมหานคร กับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสื่อสาร พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในระยะเริ่มต้นในกรุงเทพมหานคร มีความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตในระคับมาก ได้แก่ 2-3 วันต่อสัปดาห์ และมีระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตในระคับมาก ได้แก่ 2 ชั่วโมงต่อครั้ง และพบว่าให้ความนิยมใช้การรับส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด รองถงมา ได้แก่ การสืบค้นหาข้อมูลด้วยไฮเปอร์เท็กซ์ และการสนทนาทางอินเทอร์เน็ต ในขณะที่บริการ ด้านอื่น ๆ ได้แก่ การโอนถ่ายแฟ้มข้อมูล การค้นหาข้อมูลข่าวสาร การลงโฆษณาทางอินเทอร์เน็ต การพื้งวิทยุทางอินเทอร์เน็ต การพื้งวิทยุทางอินเทอร์เน็ต การพื้งวิทยุทางอินเทอร์เน็ต

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน ก็ต่อเมื่อผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต้องมีการใช้ในระดับมากเท่านั้น ผลกระทบที่เกิดกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนเป็นผลกระทบในระดับหนึ่งเท่านั้น ไม่สามารถ ทำให้เกิดความเสื่อมนิยมในสื่อมวลชนได้ ส่วนพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างบุคคลภายใน ครอบครัว อินเทอร์เน็ตไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการสื่อสารระหว่างบุคคลได้ เนื่องจากครอบครัวมีการปฏิสัมพันธ์กันมาก

ชนัสถ์ เกษมใชยานันท์ (2544 : บทกัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เว็บไซด์ (Web Sites) ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการใช้เว็บ ใชด์โดยเฉลี่ยประมาณสัปดาห์ละ 5.58 ครั้ง และมีระยะเวลาในการใช้เฉลี่ยประมาณครั้งละ 2.44 โดยช่วงเวลาที่มีการใช้เขียที่สุดคือ ระหว่างเวลา 20.01-24.00 น. คิดเป็นร้อยละ 35.00 กลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เว็บไซด์มาแล้ว 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.80 สถานที่ที่ใช้เว็บไซด์มากที่สุด คือ ที่บ้านและที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 47.50 และ 41.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้เว็บไซด์โดยไม่ เสียค่าบริการปัญหาและอุปสรรคที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ การใช้เวลาดาวน์โหลดข้อมูล นาน การขัดข้องทางเทคนิค และการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการใช้เว็บไซด์ ได้แก่ เพส อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้

วรรณภา เพิ่มวณิชกุล (2544: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาและนักศึกษาในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ผลการศึกษา พบว่า นักเรียน และนักศึกษามีวิธีการเรียนรู้เอินเทอร์เน็ตจากร้านบริการอินเทอร์เน็ตมากที่สุด โดยมีจุดประสงค์ใน การเรียนรู้เพื่อความบันเทิง มีทักษะพื้นฐานจากการเรียนรู้จากเพื่อน ๆ แนะนำ และรู้จักระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจากครูที่ทำการสอนและส่วนมากจะใช้อินเทอร์เน็ต 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ใน แต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง และใช้ในช่วงเวลา 16.00-20.00 น. โดยใช้ในวันหยุด สำคัญ สาเหตุที่ใช้ช่วงเวลาดังกล่าวเพราะเป็นช่วงเวลาที่ตนเองว่าง ในเรื่องรูปแบบการใช้ อินเทอร์เน็ต จะใช้ร้านบริการอินเทอร์เน็ต เพราะร้านมีเครื่องคอมพิวเตอร์มากจึงสะควกในการใช้ เมื่อมีเครื่องว่างใช้ได้เลย เว็บไซค์ที่นิยมเข้ามากจะเป็นเว็บไซค์ภาษาไทย ส่วนประเภทของการ บริการอินเทอร์เน็ต คือ สืบค้นข้อมูลเวิลด์ไวค์เว็บมากที่สุด เว็บไซค์ที่นิยมเข้าไปมากคือ แหล่ง บันเทิง เพื่อหาเพื่อนใหม่

ธนิกานต์ มาฆะศิรานนท์ (2545 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ต และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ต ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย จาก การศึกษาพบว่า ผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตจะใช้เวลาในอินเทอร์เน็ตสูงกว่าผู้ที่ไม่เสพติด ผู้ที่เสพติด จะมีการใช้บริการ และประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองความต้องการทางอารมณ์สังคม และจิตใจสูงกว่า แต่จะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารน้อยกว่าผู้ที่ไม่เสพติด ใน ส่วนของการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสื่อนั้น ผู้ที่เสพติดจะประเมินว่าตนเองมี

ความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต รู้สึกถูกดึงคูดใจจากสื่ออินเทอร์เน็ต ได้รับผลกระทบจากการ ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตสูงกว่าผู้ที่ไม่เสพติคเช่นเคียวกัน และผู้ที่เสพติคจะตระหนักรู้สึงภาวการณ์เสพ ติด แต่ไม่สามารถลดหรือหยุดใช้ได้ และปัจจัยทางจิตวิทยานั้นเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิด พฤติกรรมการเสพติค เมื่อเปรียบเทียบระหว่างผู้ที่เสพติคและไม่เสพติค พบว่า ผู้ที่เสพติคนั้นจะ ประสบกับปัญหาทางจิตใจ ปัญหาความสัมพันธ์ทางสังคม และมีแนวโน้มที่จะเสพติคสิ่งอื่น ๆ มา ก่อนมากกว่าผู้ที่ไม่เสพติค ในเรื่องปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติค พบว่าลักษณะทางอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพนั้นจะมีความสัมพันธ์กับการเสพติคอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ ปัจจัยทางประชากรศาสตร์นั้นจะส่งผลให้ผู้เสพติคและไม่เสพติค มีความแตกต่างกัน ในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต และการประเมินตนเองกับสื่ออินเทอร์เน็ตด้วย

อรอุมา ศรีสุทธิพันธ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมการเปิดรับ สื่ออินเทอร์เน็ตกับรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร ผล การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย โดยเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 54.75 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 45.25 โดยพบกลุ่ม ตัวอย่างมีอายุ 26-35 ปี มากที่สุดร้อยละ 24.50 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 18-25 ปี ร้อยละ 22.0 พฤติกรรมการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต ในระคับต่ำเพียง 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ ร้อยละ 57.0 และมีระยะเวลาในการเปิดรับอินเทอร์เน็ต 2 ชั่วโมงต่อครั้ง ร้อยละ 34.75 รองลงมาได้แก่ 1 ชั่วโมงหรือด่ำกว่า 1 ชั่วโมงต่อครั้ง ร้อยละ 32.0 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตมาแล้ว 1-2 ปี ร้อยละ 39.75 เวลาที่นิยมใช้ มากที่สุดคือ ช่วงเวลากลางคืน ร้อยละ 52.26 โดยเปิดรับสื่อนี้จากที่บ้านมากที่สุด ร้อยละ 39.53 โดยเป็นสมาชิกของ บริษัทผู้ให้การบริการอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider) มากที่สุดร้อย ละ 36.31 ส่วนบริการที่นิยมใช้ที่สุดคือ ค้นหาข้อมูลข่าวสารหรือค้นคว้า ร้อยละ 21.64 รองลงมาคือการสนทนาทางอินเทอร์เน็ต และการอ่านหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารบนอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 15.48 และร้อยละ 14.18 ตามลำดับ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2544:6) ได้สำรวจเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับการทำ กิจกรรมที่ทำในเวลาว่างของเด็กและเยาวชน พบว่า เด็กอายุ 6-24 ปี เล่นคอมพิวเตอร์ วีดีโอเกม คิดเป็นร้อยละ 6.8 เล่นกีฬา ออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 22.6 อ่านหนังสือคิดเป็นร้อยละ 25.3 สังสรรค์กับเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 27.1 ฟังวิทยุคิดเป็นร้อยละ 31.4 ดูทีวี วีดีโอ คิดเป็นร้อยละ 87.0 สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2547:10) ได้สำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในประเทศไทยผลการสำรวจโดยละเอียดประจำปี 2546 ยังมีความแตกต่างระหว่างผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในเขตเมืองและชนบท กลุ่มประชากรวัยทำงานอายุ 20–29 ปี ยังคงเป็นกลุ่มอายุที่มี การใช้อินเทอร์เน็ตสูงที่สุด ร้อยละ 47.8 เมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ รองลงมาได้แก่ กลุ่มอายุ 10–19 ปี ร้อยละ 21.4 สำหรับพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ ร้อยละ 56.7 ตอบว่าเคยเล่นเกมออนไลน์ โดยร้อยละ 67.0 ระบุว่า ใช้เวลาเล่นเกมน้อยกว่า 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ถึงร้อยละ 6.7 เล่นเกม มากกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยมีผู้หญิงร้อยละ 56.2 และผู้ชาย ร้อยละ 52.9 เคยเล่นเกมออนไลน์ พบว่ากลุ่มอายุ 10-14 ปี ตอบว่าเคยเล่นเกมออนไลน์มากที่สุดร้อยละ 76.6

สิริไชย หงส์สงวนสรี และคนอื่น ๆ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกม คอมพิวเตอร์ของเด็กนักเรียนระดับมัธยมในปี 2546 ของภาควิชาจิตเวชสาสตร์ คณะแพทยสาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ระบุว่าร้อยละ 84.6 เคยเล่นเกม ร้อยละ 23.9 เล่นเกมมากกว่า 4 ครั้งต่อ สัปดาห์ ร้อยละ 11 ที่เล่นเกมทุกวัน เฉลี่ยจะใช้เวลาอยู่กับการเล่นครั้งละ 3 ชั่วโมง และในปี เดียวกันกรุงเทพโพลล์ก็สำรวจพฤติกรรมของการเล่นเกมออนไลน์ของเด็กที่มีอายุ 10 ขวบขึ้นไป ก็พบว่าร้อยละ 37.7 เล่นเกมติดต่อกัน 3-4 วันต่อสัปดาห์ ร้อยละ 25.8 เล่นเกม 5-6 วันต่อ สัปดาห์ และร้อยละ 18.5 เล่นเกมทุกวัน โดยพบว่าร้อยละ 54.1 มีการเล่นเกมติดต่อกัน 1-3 ชั่วโมงต่อครั้ง ร้อยละ 31.4 เล่นติดต่อกัน 4-6 ชั่วโมงต่อครั้ง ร้อยละ 6.5 เล่น 7-10 ชั่วโมง และ ร้อยละ 3.3 ที่เล่นติดต่อกันนานที่สุด 10 ชั่วโมงต่อครั้ง

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทก โน โลยี (2547 : 26-27) ได้สำรวจกลุ่มผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2547 นี้เป็นการสำรวจโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง ให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตตอบ แบบสอบถามออนไลน์ เช่นเดียวกับการสำรวจในปีก่อน ๆ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูลพฤติกรรม และความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่เหมาะสมต่อไป พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตจากบ้านมากที่สุด รองสงมา ได้แก่ที่ทำงาน และสถานศึกษาตามลำดับ โดยช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดนั้นยังอยู่ในช่วงเวลา 20.01-24.00 น. กิจกรรมที่ทำบนอินเทอร์เน็ตพบว่า การค้นหาข้อมูลเป็นกิจกรรมที่ทำบน อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ร องสงมาได้แก่ รับส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และติดตามข่าวสาร ตามลำดับ กลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มีแนวโน้มทำกิจกรรมด้านการบันเทิง เช่น สนทนาออนไลน์ การเล่นเกมมากกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ ปัญหาที่พบจากการใช้อินเทอร์เน็ต ได้แก่ ปัญหาเรื่องไวรัส

เรื่องยศ ใจวัง (2547: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา วิทยาลัยนอร์ท - เชียงใหม่ อำเภอหางคง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาทั้งหมดใช้ อินเทอร์เน็ตที่ห้องบริการอินเทอร์เน็ตภายในวิทยาลัย วันละประมาณ 1-2 ชั่วโมงต่อครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 44.0 โดยส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงเวลา 12.01-18.00 น. คิดเป็นร้อยละ 70.8 การ ใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านวันละประมาณ 1-2 ชั่วโมงต่อครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.6 วัตถุประสงค์ของ การใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาคันคว้าเอกสารประกอบการเรียน หรือรายงานมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 98.1 ใช้เพื่อความบันเทิงในการค้นหาข้อมูลที่ตนเองสนใจคิด เป็นร้อยละ 97.6

นภคล กรรณิกา และคนอื่น ๆ (2548 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจพฤติกรรมการติดเกม ออนไลน์ในกลุ่มเด็กในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในปี 2548 โดยพบว่า วัยรุ่นที่มีอายุ 12 ปี ขึ้นไปราว 1,500,000 คน ที่นิยมเล่นเกมออนไลน์ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 7-25 ปี จะใช้เวลา เล่นเกม 4.5 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งในจำนวนนี้ร้อยละ 32 เล่นมากกว่า 5 ชั่วโมง การเล่นเกมจึง กลายเป็นกิจกรรมทั้งยามว่างและไม่ว่างของเด็กสมัยนี้ไปแล้ว

สถาบันรามจิตติ (2549 : 33) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงของเยาวชนในปี 2549
พบว่าพฤติกรรมที่ยิ่งโดยิ่งลดคือ การเข้าวัด การช่วยงานบ้าน การเที่ยวกับพ่อแม่ การเล่นกีฬาของ
เด็กลดลง โดยในเด็กระดับประถมศึกษา เข้าวัดคิดเป็นร้อยละ 59.7 แต่ระดับอุดมศึกษาคิดเป็น
ร้อยละ 34.9 ส่วนพฤติกรรมที่ยิ่งโตยิ่งเพิ่ม ได้แก่ การเล่นอินเทอร์เน็ต ทำศัลยกรรม เที่ยว
กลางคืน เล่นหวยบนดิน มีเพศสัมพันธ์ คุยโทรศัพท์ ดูเว็บ โป๊ ดื่มเหล้า และโดดเวียน ซึ่งกรณี
เล่นหวยบนดินพบพฤติกรรมเริ่มเล่นตั้งแต่ระดับประถมคิดเป็นร้อยละ 6.7 อุดมศึกษาคิดเป็นร้อย
ละ 27.4 ดูเว็บโป๊ ประถมคิดเป็นร้อยละ 8.8 อุดมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 36.3 เที่ยวกลางคืน
ประถมคิดเป็นร้อยละ 6.7 อุดมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 31.1 โดดเรียนประถมคิดเป็นร้อยละ 10.6
อุดมศึกษา ร้อยละ 34.5 เล่นอินเทอร์เน็ตประถมคิดเป็นร้อยละ 34 อุดมศึกษาคิดเป็นร้อยละ
55.6 ดุยโทรศัพท์ประถมคิดเป็นร้อยละ 35.3 อุดมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 74.1 ส่วนพฤติกรรมการมี
เพศสัมพันธ์มัธยมตันคิดเป็นร้อยละ 7.3 อุดมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 30. 2 ทำศัลยกรรม ม.ตัน
คิดเป็นร้อยละ 14.6 อุดมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 20.2 และคื่มเหล้า ม.ดัน คิดเป็นร้อยละ 24
อุดมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 49.7

เนติมา กมลเลิส (2549 : บทคัดข่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนในเครือคณะเซนต์คาเบรียล เขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ใน ระดับปานกลาง ความภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับมาก การรับรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตอยู่ใน ระดับปานกลาง การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวอยู่ในระดับน้อย และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนอยู่ในระดับน้อย ส่วนการเปรียบเทียบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้ อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนในเครือคณะเซนต์กาเบรียล เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามชั้นปี คะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การรับรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ความ ภาคภูมิใจในตนเองเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต สามารถ ร่วมกันทำนายพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตได้ร้อยละ 47.3 อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ ระดับ .001

งานวิจัยต่างประเทศ

เด็ม (Dem. 1996; อ้างถึงใน สมเล็ก ลีลาประทักษ์. 2540: 60) ได้ทำการศึกษากับกลุ่ม ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ต รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อหรือบทความ กับการหลงใหล ในเทคโนโลยี เพื่อชี้ปัญหาให้เค่นชัดขึ้น และพบว่าผู้เล่นอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ใช้เวลามากเกินไป กับการเข้าไปโด้กลื่นในเว็บไซด์ แต่ยังไม่สามารถสรุปแน่ชัดลงไปได้ว่า ผู้ที่เข้าไปในเว็บไซด์ เหล่านั้น เกิดภาวะติดหรือหลงใหลในเทคโนโลยี เพราะการถูกครอบงำด้วยคอมพิวเตอร์ เหมือน การอ่านนิยายหรือการติดแอลกอฮอล์ แต่สาเหตุที่ใช้เวลาส่วนใหญ่เข้าไปโด้กลื่นในเว็บไซด์ อาจ เป็นเพราะมีบางสิ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นหลักการได้ โดยเว็บไซด์ที่ผู้เล่นอินเทอร์เน็ตสนใจ ได้แก่ เว็บไซด์ที่ก็ยวข้องกับการจัดการและออกแบบ

แคสเซย์ (Cassey. 1944; อ้างถึงใน ทิพากร ศรีอุดมศิลป์. 2543: 33) ได้ศึกษาการท่องไป กับโลกของข้อมูลของครูกับนักเรียนโดยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ของครูที่ออกแบบโดย California State University สำหรับนักเรียนและครู จากการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นมากขึ้น ทุกคนเสาะแสวงหาข้อมูลและใช้คอมพิวเตอร์ที่บ้านมากขึ้น

สถาบันเทคโนโลยีแห่งจอร์เจียประเทศสหรัฐอเมริกา (ม.ป.ป.; อ้างถึงใน เพ็ญทิพย์
จิรพินนุสรณ์. 2539: 25) ได้สำรวจผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกเป็นครั้งที่ 5 ในเดือนเมษายน 2539
ส่วนหนึ่งพบว่าผู้ที่ใช้อินเทอร์เน็ตมีพฤติกรรมการใช้เวิลด์ไวด์เว็บแทนโทรทัศน์ทุกวันถึง
ร้อยละ 36 มีการใช้เวิลด์ไวด์เว็บแทนโทรทัศน์ทุกสัปดาห์ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง มีจำนวนร้อยละ 28
โดยคนที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีเปอร์เซ็นต์ของการใช้เวิลด์ไวด์เว็บแทนโทรทัศน์ถึงร้อยละ 74.3
และรองลงมาคืออายุระหว่าง 26-50 ปี มีจำนวนถึงร้อยละ 60

กุปทา และ พิทโคว (Cupta & Pitkow. 2539; อ้างถึงใน ชนัสถ์ เกษมไชยานันท์. 2544: 35) ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้งานเวิลด์ไวด์เว็บ ทั่วโลกผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้ส่วนใหญ่ มีวัตถุประสงค์พื้นฐานในการใช้งานเวิลด์ไวด์เว็บ เพื่อก้นหาข้อมูลและเพื่อความบันเทิง รองลงมา คือใช้เพื่อการทำงานและการศึกษาโดยผู้ใช้งานเวิลด์ไวด์เว็บจะมีการศึกษาในระดับวิทยาลัยขึ้นไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีฐานะทางสังคมและเสรษฐกิจในระดับปานกลางให้ความขอมรับ อินเทอร์เน็ต ในฐานะที่เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสาร และมีการใช้งานที่แพร่หลายไปสู่วงการอื่น ๆ มากขึ้น

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตทั้ง
ผลงานวิจัยในประเทศและผลงานวิจัยต่างประเทศ ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยสำคัญที่
ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ
แก้ไขปัญหาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้
อินเทอร์เน็ตของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มหนองยายพิมพ์ สังกัคสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต
ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา มาเป็นแนวคิดในการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1. ปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วย เพศและระดับชั้น
- 2. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านการบริหารเวลา ด้านการรับรู้ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และด้านสภาพแวคล้อมทางสังคม